

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

31 בינואר 2011

563

כ"ו בשבט התשע"א

עמוד

420 הצעת חוק לתיקון פקודת מסילות הברזל (מס' 6), התשע"א-2011

הצעת חוק לתיקון פקודת מסילות הברזל (מס' 6), התשע"א-2011

- תיקון סעיף 1
1. בפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972¹ (להלן – הפקודה), בסעיף 1 –
- (1) במקום ההגדרה "המנהל" יבוא:
- "המנהל" – מי שמונה לפי סעיף 2א, לפי העניין;
- (2) אחרי ההגדרה "המנהל" יבוא:
- "הסדר נסיעה" – זכויות נסיעה במסילת ברזל, של מי שהונפק לו כרטיס חכם, לרבות זכויות נסיעה עונתיות, תקופתיות או אזוריות וזכויות כאמור שניתנה לגביהן הנחה;
- "כרטיס חכם" – כרטיס שעל גביו שבב מחשב, המיועד לביצוע תשלום בעד שכר נסיעה ברכבת ובעד שכר נסיעה בשירותי תחבורה ציבורית אחרים, באופן ממוכן;
- "כרטיס חכם אישי" – כרטיס חכם שבשבב המחשב שלו שמורים פרטים מזהים של מי שהכרטיס הונפק על שמו;
- "מידע" – לרבות מידע מזהה;
- "מידע מזהה" – מידע לגבי אדם הכולל פרטים מזהים לגביו;
- "מסילת ברזל", "מסילה" – כמשמעותה בסעיף 2;
- "מסילת ברזל ארצית" – מסילת ברזל כפי שהיא מסומנת בתכנית מתאר ארצית למסילות ברזל;
- "מסילת ברזל מקומית" – כהגדרתה בסעיף 46;
- (3) אחרי ההגדרה "משק חי" יבוא:
- "משתתפים בסליקה" – מפעיל של מסילת ברזל ארצית, בעל היתר הפעלה כהגדרתו בסעיף 46, המדינה וכל מי שמנפיק כרטיס חכם;

ד ב ר י ה ס ב ר

ובכלל זה קביעת חובת רישוי לשם הפעלת מסילת ברזל מקומית ולשם נהיגה ברכבת מקומית, הוראות לעניין הפעלתה התקינה של מסילת הברזל המקומית ופיקוח על מפעיליה.

כמו כן מוצעים כמה שינויים בהוראות שונות בפקודה, הנוגעות למסילת ברזל ארצית הנעה ברחבי הארץ. שינויים אלה נועדו, בעיקרם, להתאים את הוראות הפקודה למצב הקיים שבו רשות הנמלים והרכבות שהוקמה על פי חוק רשות הנמלים והרכבות, התשכ"א – 1961 (להלן – הרשות), ושהפעילה את מסילת הברזל הארצית אינה קיימת עוד, ולפיכך הועברו מרבית הסמכויות שהיו נתונות לרשות כגוף ממשלתי למנהל שמונה בידי שר התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן – השר) (ר' לעניין זה חוק רשות הנמלים והרכבות (תיקון מס' 11), התשס"ג-2002 (ס"ח התשס"ג, עמ' 210)).

כללי רכבת מקומית הנעה על מסילת ברזל מקומית באמצעות חשמל ומשתלבת בתנועה בדרך, מהווה אמצעי תחבורה חדש בישראל להסעת המונים שיפעל בדרך לצד אמצעי התחבורה היבשתיים האחרים הקיימים. הרכבת המקומית מיועדת לפעול תחילה בירושלים, לאחר תקופת ניסוי שבה נבחנו תקינות פעילותה של הרכבת המקומית, תפעולה, התנהלותה והתנהלות המשתמשים בדרך ביחס אליה (לעניין תקופת הניסוי ר' חוק התעבורה (החלת הוראות פקודת התעבורה על רכבת מקומית – הוראת שעה), התש"ע-2009 (ס"ח התש"ע, עמ' 238 ועמ' 653)).

מטרתה של הצעת חוק זו היא ליצור תשתית משפטית הנדרשת לשם הפעלתה של הרכבת המקומית. נוכח מטרה זו מוצעים תיקונים בפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972 (להלן – הפקודה), שיקרם הרחבת ההסדר הקיים כיום לעניין מסילת ברזל מקומית בפרק ד' לפקודה,

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 23, התשל"ב, עמ' 485; ס"ח התשע"א, עמ' 98.

- (4) אחרי ההגדרה "נוסע" יבוא:
 "סליקה" – סילוק וקיוזו של התחייבויות הדדיות בין משתתפים בסליקה, לרבות סילוק וקיוזו של הפדיון שהתקבל תמורת נסיעות או זכויות נסיעה במסילת ברזל";
- (5) במקום ההגדרה "פקיד רכבת" יבוא:
 "פקיד רכבת" – מי שהוסמך בידי אחד מאלה, לפי העניין:
 (1) לעניין מסילת ברזל ארצית – בידי מפעיל מסילת הברזל הארצית;
 (2) לעניין מסילת ברזל מקומית – בידי בעל היתר הפעלה כהגדרתו בסעיף 46;
 (3) לעניין מסילת ברזל לפי סעיף 48 – בידי מפעיל מסילת הברזל כאמור";
- (6) אחרי ההגדרה "פקיד רכבת" יבוא:
 "פרטים מזהים" – פרטי מידע לגבי אדם, שיש בהם כדי להביא, במישרין או בעקיפין, לזיהויו";
- (7) בהגדרה "רכבת", אחרי "קרנוע" יבוא "קרונית שירות ותחזוקה";
- (8) בהגדרה "השר", בסופה יבוא "הבטיחות בדרכים";
- (9) ההגדרה "הרשות" – תימחק.

ד ב ר י ה ס ב ר

אינה קיימת עוד, ולקבוע כי פקיד רכבת הוא מי שהוסמך בידי המפעיל של כל אחת ממסילות הברזל, לפי העניין.

להגדרה "המנהל" ולסעיפים 3 ו-42

המנהל מוגדר כיום בסעיף 1 לפקודה כך:

"המנהל" –

- (1) לעניין מסילות הברזל של הרשות – הרשות;
 (2) לעניין מסילת ברזל של מי שאינו הרשות, מסילת ברזל מקומית המופעלת על ידי בעל זיכיון לפי הוראות סעיף 46א, או חלק ממסילה כאמור – עובד המדינה ששר התחבורה מינה בהודעה ברשומות."

מוצע להחליף את ההגדרה האמורה ולהתאימה למצב הקיים ולפיו הרשות אינה קיימת עוד, ולקבוע כי המנהל הוא עובד המדינה שהוא בעל ניסיון בתפעול מערכות תחבורה יבשתית, ובכלל זה מערכות תחבורה מסילתית, שמונה כמנהל לעניין מסילות ברזל לפי סעיף 42 המוצע. הודעה על המינוי כאמור תפורסם ברשומות.

עוד מוצע להסמיך את השר בסעיף 42 המוצע למנות מנהל נפרד לעניין מסילת ברזל ארצית, לעניין מסילת ברזל מקומית ולעניין מסילת ברזל לפי סעיף 48, אם הוא בוחר בכך, או למנות מנהל אחד לכל סוגי המסילות כאמור.

מוצע לקבוע הוראת מעבר ולפיה מי שמונה למנהל לפי פסקה (2) להגדרה "המנהל" כנוסחה היום יראו אותו כאילו מונה למנהל לעניין מסילת ברזל מקומית לפי סעיף

כמו כן מוצע להסמיך את השר לקבוע הוראות לעניין שימוש בכרטיס חכם, שהוא כרטיס שעל גביו שבב מחשב המיועד לתשלום בעד שכר נסיעה ברכבת, באופן ממוכן. כמו כן מוצע להחליף את שיעורי הקנסות בפקודה הקבועים בלירות ולהמירם בסכומים בסעיפים 61(א) ו-1 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין). עוד מוצע למחוק מהפקודה מונחים העוסקים בתחבורה ימית אשר אינם מעניינה של הפקודה.

סעיפים מוצעים תיקונים להגדרות שונות בפקודה לצורך 1, 3 ו-42. התאמתן לתיקון המוצע וכן מוצעות הגדרות חדשות למונחים שנעשה בהם שימוש חוזר בפקודה.

להגדרה "מסילת ברזל ארצית" – מוצע להגדיר מסילת ברזל ארצית כמסילת ברזל כפי שהיא מסומנת בתכנית מתאר ארצית למסילות ברזל (תמ"א 23 או תכנית מתאר ארצית אחרת שתבוא במקומה).

להגדרה "פקיד רכבת" – פקיד רכבת מוגדר כיום בסעיף 1 לפקודה כך:

"פקיד רכבת" – לעניין מסילות הברזל של הרשות – עובד הרשות, ולעניין מסילת ברזל של מי שאינו הרשות ומסילת ברזל מקומית המופעלת על ידי בעל זיכיון לפי הוראות סעיף 46א – עובד של גוף כאמור". מוצע להחליף את ההגדרה האמורה ולהתאימה למצב הקיים ולפיו הרשות

- תיקון סעיף 2 2. בסעיף 2 לפקודה –
- (1) ברישה, המילים "להלן – מסילה" – יימחקו;
- (2) בפסקה (5), אחרי "קרונוע, קרונית מנוע, קרונית שירות ותחזוקה";
- (3) פסקה (6) – תימחק.
- הוספת סעיף 2א 3. אחרי סעיף 2 לפקודה יבוא:
- "מינוי מנהל לעניין 2א. (א) השר ימנה עובד המדינה שהוא בעל ניסיון בתפעול מערכות תחבורה יבשתית ובכלל זה מערכות תחבורה מסילתית, כמנהל לעניין מסילות ברזל, ורשאי הוא למנות מנהל נפרד לעניין מסילת ברזל ארצית, לעניין מסילת ברזל מקומית ולעניין מסילת ברזל לפי סעיף 48.
- (ב) הודעה על מינוי לפי סעיף קטן (א) תפורסם ברשומות."
- תיקון סעיף 3 4. בסעיף 3(א) לפקודה, בהגדרה "מבנה הנדסי", אחרי "תעלת ניקוז" יבוא "סיב אופטי שנועד להפעלת מסילת ברזל בלבד".
- תיקון סעיף 11 5. בסעיף 11(ג) לפקודה, במקום "קנס 750 לירות" יבוא "הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977² (בפקודה זו – חוק העונשין)".

ד ב ר י ה ס ב ר

- (1) אם קבוע לעבירה עונש מאסר עד ששה חדשים או קנס בלבד, או קנס שלא נקבע לו סכום – קנס עד 14,400 שקלים חדשים;
- (2) אם קבוע לעבירה עונש מאסר למעלה מששה חדשים ולא יותר משנה – קנס עד 29,200 שקלים חדשים;
- (3) אם קבוע לעבירה עונש מאסר למעלה משנה ולא יותר משלוש שנים – קנס עד 75,300 שקלים חדשים;
- (4) אם קבוע לעבירה עונש מאסר למעלה משלוש שנים – קנס עד 226,000 שקלים חדשים.
- מוצע לתקן כמה סעיפים בפקודה הקובעים, בשל הפרת הוראותיהם, קנסות ששיעוריהם נקובים בלירות, ולהתאים את שיעורי הקנסות לשיעור הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) האמור.
- כמו כן מוצע לתקן כמה סעיפים בפקודה שבהם נקבע עונש מאסר או קנס בשל הפרת הוראותיהם, ולהתאימם לסעיף 61(א) האמור הקובע שבמקום שנקבע בו עונש מאסר, הכוונה גם לקנס בשיעור המתאים, ולפיכך מוצע במקרים המתאימים למחוק את המילים "או קנס".
- 2א המוצע, עד למינוי מנהל חדש לעניין מסילת ברזל מקומית לפי הסעיף האמור. בפועל מכהן כיום בתפקיד זה המפקח על התעבורה (ר' הודעה על מינוי בי"פ 5143, בעמ' 2010). הוראה זו נדרשת לצורך שמירה על רציפות פעולתו של המנהל.
- סעיף 2 מוצע לתקן את פסקה (5) שבסעיף 2 לפקודה ולכלול בגדר הציוד הנייד הכלול בהגדרה "מסילת ברזל" גם קרונוע, קרונית מנוע וקרונית שירות ותחזוקה, בהיותם אמצעים שבשימוש של מפעיל מסילת הברזל.
- סעיף 4 מוצע לתקן את ההגדרה "מבנה הנדסי" שבסעיף 3(א) לפקודה, שאותו רשאי המנהל לבנות במקרקעין לשם בניית מסילה, תחזוקתה והפעלתה, כך שתכלול גם סיב אופטי שנועד להפעלת מסילת ברזל בלבד, שכן לשם הפעלת הרכבת המקומית נדרשת תקשורת באמצעות סיבים אופטיים. הרחבה זו עשויה להיות רלוונטית גם לגבי רכבת ארצית בעתיד, בהתאם לשינויים הטכנולוגיים בפעולתה.
- סעיפים 5 ו-13 עד 26
- סעיף 61 לחוק העונשין שעניינו שיעור הקנסות, קובע בסעיף קטן (א) לאמור:
- "(א) על אף האמור בכל חוק, מקום שהוסמך בית המשפט בחוק להטיל קנס, רשאי הוא להטיל –

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

6. בסעיף 14 לפקודה, במקום "הסמוכים למסילה או" יבוא "הסמוכים למסילה, הסמוכים", תיקון סעיף 14 אחרי "שעליה" יבוא "או הסמוכים לתיל חשמלי שעליה או מתחתיה או לסיב אופטי שמתחתיה אשר נועד להפעלת המסילה בלבד" ובמקום "או הטלפון" יבוא "הטלפון, התיל החשמלי או הסיב האופטי, לפי העניין".
7. סעיף 15 לפקודה – בטל. ביטול סעיף 15
8. בסעיף 16 לפקודה – תיקון סעיף 16
- (1) בסעיף קטן (א), המילים "או אל אניית קיטור או כל כלי שיט אחר המשמש לקיום התנועה במסילה" – יימחקו;
- (2) בסעיף קטן (ד), במקום "המנהל" יבוא "מפעיל מסילת הברזל".
9. בסעיף 17 לפקודה – תיקון סעיף 17
- (1) בסעיף קטן (א), במקום הקטע החל במילים "שלא יעלה על" עד המילים "שקלים חדשים" יבוא "שלא יעלה על 500 שקלים חדשים";
- (2) בסעיף קטן (ב), המילים "או אניית הקיטור או כלי השיט האחר" – יימחקו;
- (3) בסעיף קטן (ג), במקום "לרשות או לגוף אחר שאינו הרשות ושבו הוא עובד, לפי העניין" יבוא "לגוף שהסמיכו כאמור";
- (4) בסעיף קטן (ד) –
- (א) בפסקה (1), במקום "בתוך המועד שנקבע בתקנות לפי סעיף קטן (ז)" יבוא "בתוך 30 ימים מיום מסירת הדרשה כאמור";

ד ב ר י ה ס ב ר

(ג) "מקרקעין חקלאיים", לענין סעיף זה – לרבות אדמת מרעה ומקרקעין המשמשים לחורשות, למטעים או למשתלות לרבות גדרות שעליהם."

סעיף זה פוטר את הרשות מאחריות לנוק שאירע על ידי גצים. מאחר שספק אם ניתן להצדיק כיום מתן הגנה כאמור לאור ערכי המשפט הנהוגים, מוצע לבטל את סעיף 15 האמור.

סעיף 8 מוצע לתקן את סעיף 16 לפקודה העוסק בכרטיסי נסיעה ברכבת, למחוק ממנו חלקים העוסקים בתחבורה ימית, ולקבוע במפורש את סמכותו של מפעיל מסילת ברזל להתיר נסיעה חינם ברכבת.

סעיף 9 מוצע לתקן את סעיף 17(א) לפקודה ולערכך את הסכום המרבי לפיצוי בשל אי-תשלום דמי נסיעה, לצורך הגברת ההרתעה מפני אי-תשלום. עדכון זה נדרש בעיקר לקראת הפעלת הרכבת המקומית, שבה צפויה להיות תנועת נוסעים ערה, בהיקפים גדולים, ורכישה אוטומטית של כרטיסים.

לפי סעיף 17(ד) לפקודה, במעמד גילוי העובדה שהנוסע אינו מחזיק בידיו כרטיס תקף, נמסרת לו דרישה לתשלום דמי הנסיעה ופיצוי כספי בשל אי-תשלומם (להלן – החיוב המוגדל). מכיוון שמדובר בסכום קצוב הרי שסעיף 1א81 לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 (להלן – חוק ההוצאה לפועל), מאפשר להגיש תביעה על סכום קצוב לביצוע בלשכת ההוצאה לפועל. מוצע לתקן

סעיף 6 סעיף 14 לפקודה עניינו חובת בעל או תופש של מקרקעין הסמוכים למסילה או לטלגרף או לטלפון שעליה להודיע למנהל על כוונתו לגרוע או לפנות עצים על המקרקעין שלו ולנקוט אמצעי זהירות לשם הגנת המסילה, הטלגרף או הטלפון כאמור. מוצע לתקן את הסעיף האמור ולהחיל את החובה האמורה גם לעניין בעל או תופש של מקרקעין הסמוכים לתיל חשמלי שעל המסילה או מתחתיה או לסיב אופטי שמתחתיה אשר נועד להפעלת המסילה בלבד.

סעיף 7 סעיף 15 לפקודה שעניינו נוק על ידי גצים, קובע לאמור:

"נוק על ידי גצים

15. (א) הרשות לא תשא באחריות לנוק שנגרם ליבול, בין תלוש ובין מחובר, או למקרקעין חקלאיים, על ידי גצים או רמץ שפלט קטר המשמש במסילה, אם היבול או המקרקעין נמצאים בתחום שמונה מטרים מגבול המסילה, או אם הנוק נבע מתוך שבעל המקרקעין שבאותו תחום או תופשם עיבד מקרקעין בתחום האמור או שם עליהם עשב, קש או כל חומר לקיח אחר או הניח שיצטברו עליהם בין דרך צמיחה ובין בדרך אחרת.

(ב) אף במקרה אחר לא תשא הרשות באחריות לנוק שנגרם על ידי גצים או רמץ שנפלטו כאמור אלא אם הוכח שהמנהל לא נהג בזהירות סבירה למנוע את הפליטה.

(ב) אחרי פסקה (1) יבוא:

"(א1) מסירת דרישה לתשלום לחייב כאמור בפסקה (1) תיחשב כמסירת התראה לפי סעיף 1א81(ב) לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967³ (בסעיף זה – חוק ההוצאה לפועל), בדבר הכוונה להגיש את הדרישה לתשלום לביצוע בהוצאה לפועל כתביעה על סכום קצוב אם לא ישולם החיוב המוגדל בתוך המועד כאמור באותה פסקה";

(ג) במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) בדרישה לתשלום יצוין כי מסירתה נחשבת כמסירת התראה לפי סעיף 1א81(ב) לחוק ההוצאה לפועל וכי החייב רשאי להגיש התנגדות לתביעה אם תוגש";

(5) סעיפים קטנים (ה) ו-(ו) – בטלים;

(6) בסעיף קטן (ז), פסקה (4) – תימחק;

(7) בסעיף קטן (ח), המילים "וב-1 ביולי" – יימחקו, ובמקום "מדד חודש נובמבר" יבוא "מדד חודש אוקטובר".

ד ב ר י ה ס ב ר

(2) (א) המבקש ביצועה של דרישה לתשלום יגיש ללשכת ההוצאה לפועל בקשה על כך בדרך שתיקבע בתקנות לפי סעיף קטן (ז);

(ב) הוגשה בקשה לביצוע דרישה לתשלום בלשכת הוצאה לפועל, לא יינקטו הליכים לביצועה אלא לאחר המצאת אזהרה ולאחר שחלפה התקופה שנקבעה באזהרה;

(ג) הוגשה בקשה לביצוע דרישה לתשלום בלשכת הוצאה לפועל, רשאי החייב בתשלום להגיש התנגדות לביצועה במועד ובדרך שייקבעו בתקנות לפי סעיף קטן (ז) (להלן – התנגדות להוצאה לפועל); ואולם חייב בתשלום שהגיש ערר לפי הוראות סעיף קטן (ה) לא יהא רשאי להגיש התנגדות להוצאה לפועל;

(ד) הוגשה התנגדות להוצאה לפועל, יעכב ראש ההוצאה לפועל את הביצוע ויעביר את העניין לבית המשפט; לעניין הדיון בבית המשפט רואים את ההתנגדות כבקשת רשות להתגונן בדיון מקוצר לפי תקנות סדר הדיון האזרחי, התשמ"ד-1984.

(ז) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות לביצוע סעיפים קטנים (ד) עד (ו), לרבות בענינים אלה:

.....

(4) דרכי ההגשה של ערר וערעור לבית המשפט, של בקשה לביצוע דרישה לתשלום בלשכת הוצאה לפועל ושל התנגדות להוצאה לפועל, הפרטים שייכללו בהם והמועדים להגשתם.

את סעיף 17(ד) לפקודה כך שמסירת דרישה זו לתשלום תיחשב כמסירת התראה בדבר הכוונה להגיש את הדרישה לתשלום לביצוע בהוצאה לפועל כתביעה על סכום קצוב לפי סעיף 1א81 לחוק ההוצאה לפועל, אם לא ישולם החיוב המוגדל, ובכך לקצר את הליך הגבייה בהוצאה לפועל. במקביל, מוצע לבטל את ההליך המסורבל הקיים היום בסעיף 17(ה) ו-(ו) לפקודה, הכולל אפשרות הגשת ערר לבית משפט השלום, שכן דיני ההוצאה לפועל חלים בעניין זה, ובכלל זה האפשרות להגיש התנגדות לביצוע התביעה על סכום קצוב.

לבסוף, מוצע לתקן בסעיף 17(ח) את מועד המדד שלפיו מתעדכן שיעור הפיצוי, כך שיתעדכן לפי מדד חודש אוקטובר במקום חודש נובמבר, ולקבוע מועד עדכון פעם אחת בשנה (ב-1 בינואר) לפי שיעור השינוי במדד כאמור, היות שאין צורך ממשי בעדכון חצי שנתי. במקביל, מוצע תיקון בסעיף 61(א)(3) לפקודת התעבורה לעניין המדד שלפיו יתעדכנו תעריפי הנסיעה באוטובוס.

וזה נוסחם של סעיפים קטנים (ה), (ו) ו-(ז)(4) של סעיף 17 לפקודה, שמוצע לבטלם:

"(ה) (1) על דרישה לתשלום ניתן להגיש ערר לבית משפט השלום.

(2) על החלטת בית המשפט בערר שהוגש לפי פסקה (1) ניתן לערער ברשות לבית המשפט המחוזי אשר ידון בערעור בשופט אחד.

(1) (1) לא ישולם החיוב המוגדל לפי הוראות סעיף קטן (ד), ולא הוגש ערר לבית המשפט לפי הוראות סעיף קטן (ה), או שהערר נדחה, ניתנת הדרישה לתשלום לביצוע כמו פסק דין של בית משפט בעניין אזרחי, ויחולו לעניין זה ההוראות לפי חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 (להלן – חוק ההוצאה לפועל), בשינויים המחויבים, ובכפוף להוראות לפי סעיף זה;

³ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116.

10. בסעיף 18 לפקודה, ההגדרה "רכבת" – תימחק.
11. בסעיף 20(ד) לפקודה, במקום "מזכות הרשות" יבוא "מזכותו של מפעיל מסילת ברזל".
12. סעיפים 24 ו-25 לפקודה – בטלים.
13. בסעיף 27 לפקודה –
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "קנס 150 לירות" יבוא "הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין";
- (2) בסעיף קטן (ב), הסיפה החל במילים "או קנס" – תימחק.
14. בסעיף 28 לפקודה, הסיפה החל במילים "או קנס" – תימחק.
15. בסעיף 29 לפקודה –
- (1) בסעיף קטן (א), המילים "או קנס 3000 לירות" – יימחקו;
- (2) בסעיף קטן (ב), הסיפה החל במילים "או קנס" – תימחק.
16. בסעיף 30 לפקודה, הסיפה החל במילים "או קנס" – תימחק.
17. בסעיף 31 לפקודה, ברישה, המילים "או קנס 1,500 לירות" – יימחקו.
18. בסעיף 32 לפקודה –
- (1) בסעיף קטן (א), ברישה, המילים "או קנס 3,000 לירות" – יימחקו;
- (2) בסעיף קטן (ב), ברישה, במקום "קנס 75 לירות" יבוא "הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין";
- (3) בסעיף קטן (ג), במקום "קנס 750 לירות" יבוא "הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין".
19. בסעיף 33 לפקודה, ברישה, במקום "קנס 75 לירות" יבוא "הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין".
20. בסעיף 34 לפקודה, בסיפה, במקום "קנס 300 לירות" יבוא "הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין".
21. בסעיף 35 לפקודה, בכל מקום, במקום "קנס 75 לירות" יבוא "הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין".

ד ב ר י ה ס ב ר

- 10 סעיף 10 מוצע למחוק את ההגדרה "רכבת" שבסעיף 18 לפקודה ולבטל את ההרחבה לעניין כלי תחבורה ימית, כך שתחול גם לעניין סעיף זה ההגדרה שבסעיף 1 לפקודה.
- 11 סעיף 11 סעיף 20 לפקודה עוסק במכירה בשל אי-תשלום דמי הובלה. מוצע להחליף את המונח "רשות" שבסעיף קטן (ד) במפעיל מסילת הברזל הרלוונטי, לפי העניין.
- 12 סעיף 12 סעיף 24 לפקודה שעניינו פטור מאחריות בשל תיאור כוזב, קובע לאמור:
- "פטור מאחריות בשל תיאור כוזב
24. לא תשא הרשות באחריות לאובדן או להיזק של חבילות אם בעל החבילות, או הממונה עליהן, נתן לגביהן תיאור כוזב בפרט מהותי והתיאור הכוזב גרם במישרין או בעקיפין לאובדן או להיזק, ומכל מקום לא תהא הרשות אחראית בסכום העולה על שווי החבילות לפי התיאור הכוזב שניתן".
- סעיף 25 לפקודה שעניינו נטל ההוכחה, קובע לאמור:
- "נטל ההוכחה
25. בתובענה נגד הרשות לפיצויים בעד אובדן או היזק של חבילות שנמסרו למנהל להובלה, אין על התובע להוכיח כיצד נגרם האובדן או ההיזק, אולם עליו להוכיח את שווי החבילות או את מידת ההיזק".

22.	בסעיף 37 לפקודה, ברישה, המילים "או קנס 75 לירות" – יימחקו.	תיקון סעיף 37
23.	בסעיף 38 לפקודה, במקום "קנס 750 לירות" יבוא "הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין".	תיקון סעיף 38
24.	בסעיף 39 לפקודה, במקום "קנס 75 לירות" יבוא "הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין".	תיקון סעיף 39
25.	בסעיף 40(א) לפקודה, במקום הסיפה החל במילים "קנס 7.50 לירות" יבוא "הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, בשל כל בעל חיים".	תיקון סעיף 40
26.	בסעיפים 41 ו-42 לפקודה, בכל מקום, במקום "קנס 75 לירות" יבוא "הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין".	תיקון סעיפים 41 ו-42
27.	בסעיף 43 לפקודה, במקום "בזכות הרשות או בזכותו של מפעיל מסילה לפי הוראות סעיפים 44 או 48" יבוא "או בזכותו של מפעיל מסילת ברזל" ובמקום "שהמדינה, הרשות או מפעיל מסילה כאמור" יבוא "שהמדינה או מפעיל המסילה".	תיקון סעיף 43
28.	מתחת לכותרת "פרק ד'1: מסילת ברזל מקומית", לפני סעיף 44 א יבוא: "סימן א': הגדרות	הוספת סימן א' וכותרת סימן ב', בפרק ד'1

הגדרות 46. בפרק זה –

"היתר הפעלה" – היתר להפעלת מסילת ברזל מקומית, שניתן לפי הוראות סימן ה';

"חברה ממשלתית" – כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975⁴;

"מסילת ברזל מקומית" – מסילת ברזל שניתנים בה שירותי תחבורה ציבורית, ושאינה מסילת ברזל ארצית;

"נושא משרה בכיר" – כהגדרתו בסעיף 424א(ו) לחוק העונשין;

"רישיון לנהיגת רכבת מקומית" – רישיון שניתן לפי הוראות סימן ח';

"רכבת מקומית" – רכבת הנעה על מסילת ברזל מקומית;

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע למחוק בסעיף זה את המונח "רשות" ולבצע התאמות נוספות בנוסח הסעיף בעקבות כך.	סעיף 24	לפקודה פוטר את הרשות מאחריות לנוק שנגרם על ידי הרשות בשל תיאור כוזב. ספק אם ניתן להגן על חוסר האיזון והמעמד המיוחד שניתן לרשות, לפי ערכי המשפט הנוהגים כיום.
מוצעים תיקונים בפרק ד'1 לפקודה שעניינו מסילת ברזל מקומית, אשר נועדו להרחיב את ההסדר לעניין מסילת ברזל מקומית הקבוע כיום.	סעיפים 28 עד 30 כללי	לפקודה יוצר חוסר איזון לטובת התובע ולא ברורה ההצדקה לקיומו בדין הניוקי הנוהג כיום.
מוצע לחלק את פרק ד'1 לפקודה לסימנים, ובמסגרת זאת להוסיף סימן א' בפרק ד'1 שעניינו הגדרות למונחים שונים שבהם נעשה שימוש בפרק ד'1 כנוסחו המוצע, וכן לסמן את סעיף 44 כסימן ב' שעניינו זיכיון.	לסעיף 28	לאור האמור לעיל וכדי שלא ליצור דין ניוקי מיוחד לעניין מסילת ברזל, מוצע לבטל את הסעיפים האמורים.
	סעיף 27	סעיף 43 לפקודה קובע כי גביית קנס בשל עבירה שנעברה לפי הפקודה לא תפגע בזכות המדינה, הרשות ומפעיל מסילה לפי סעיפים 44 או 48.

⁴ ס"ח התשל"ה, עמ' 132.

סימן ב': זיכיון.

תיקון סעיף 46א

29. בסעיף 46א לפקודה –

- (1) בסעיף קטן (א), במקום "ולניהולה" יבוא "או לניהולה" ובמקום הסיפה החל במילים "למי שאינו הרשות" יבוא "לחברה הרשומה בישראל אשר אינה חברה ממשלתית";
- (2) סעיפים קטנים (ג) ו-(ה) – בטלים;
- (3) בסעיף קטן (ד), במקום הסיפה החל במילים "להטיל על הרשות" יבוא "להתקשר עם חברה ממשלתית לבנייה, להפעלה או לניהול של מסילת ברזל מקומית".

הוספת סימנים
ג' עד י"ד

30. אחרי סעיף 46א לפקודה יבוא:

"סימן ג': תחולת הוראות הפקודה לעניין מסילת ברזל מקומית

תחולת הוראות הפקודה לעניין מסילת ברזל מקומית, בשינויים המתחייבים ממאפייני המסילה ומאופן מתן השירות בה ובשינויים המפורטים להלן:

(1) בסעיף 16 לפקודה –

(א) בסעיף קטן (א), בסופו יקראו "המציין את הפרטים כפי שאישר המנהל";

(ב) במקום סעיף קטן (ב) יקראו:

ד ב ר י ה ס ב ר

"מסילת ברזל מקומית" – מסילת ברזל שניתנים בה שירותי תחבורה ציבורית ושאינה מתחברת למסילת ברזל של הרשות.

מוצע לבטל את סעיף קטן (ג) האמור וליצור הסדר מיוחד לעניין תחולת הוראות הפקודה על מסילת ברזל מקומית במסגרת סימן ג' המוצע להלן.

כמו כן מוצע להעביר את ההגדרות שבסעיף קטן (ה) האמור לסימן א' המוצע.

לסעיף 30 לסימן ג' המוצע

מוצע לקבוע כי תחולת הוראות הפקודה לעניין מסילת ברזל מקומית תהיה בשינויים המתחייבים ממאפייני המסילה ומאופן מתן השירות בה ובשינויים המפורטים בסימן ג' כפי שיפורטו להלן:

(1) סעיפים 16 ו-17 לפקודה יחולו בשינויים אלה: בכרטיס נסיעה ברכבת מקומית יצוינו הפרטים כפי שאישר המנהל לבעל ההיתר להפעלת אותה מסילת ברזל מקומית; הנוסע ברכבת מקומית ידרש להעביר את הכרטיס שרכש במיתקן המיועד לתת תוקף לכרטיס. רק כרטיס שניתן לו תוקף כאמור מהווה נסיעה שדמי נסיעתה שולמו;

(2) סעיף 27 לפקודה קובע, בין השאר, עבירה פלילית על פקיד רכבת שהיה במצב של שיכרות בעת ששימש בתפקידו. מוצע לקבוע כי הוראה זו לא תחול לעניין מי

לסעיף 29 לסימן ב' המוצע

סעיף 46א לפקודה שעניינו הפעלת מסילת ברזל מקומית, קובע בסעיף קטן (א) כי השר רשאי, באישור הממשלה, להעניק זיכיון ובו סמכויות לבנייה, להפעלה ולניהול של רכבת מקומית, לחברה הרשומה בישראל שאינה הרשות ולרשות אין אמצעי שליטה בו. נוכח ביטולה של הרשות, מוצע לקבוע כי זיכיון כאמור יכול שיינתן לחברה הרשומה בישראל שאינה חברה ממשלתית.

כמו כן מוצע להבהיר כי זיכיון כאמור יכול שיינתן לעניין כל אחת מהפעולות האמורות (בנייה, הפעלה או ניהול של מסילת ברזל מקומית), בנפרד. עוד מוצע להתאים את סעיף 46א(ד) לתיקון המוצע בסעיף 46א(א) כאמור ולהבהיר כי סעיף 46א(א) אינו מונע התקשרות עם חברה ממשלתית לצורך בנייה הפעלה או ניהול של מסילת ברזל מקומית.

סעיף 46א האמור קובע בסעיפים קטנים (ג) ו-(ה) לאמור:

"(ג) על מסילת ברזל מקומית יחולו הוראות הפקודה, בשינויים המתחייבים ממאפייני המסילה ומאופן מתן השירות בה.

(ה) בסעיף זה –

"אמצעי שליטה" – כהגדרתם בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א–1981;

⁵ ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

"(ב) הנוסע במסילת ברזל מקומית יעביר, לפני תחילת הנסיעה או בתכוף לאחר תחילתה, את הכרטיס שקיבל לפי הוראות סעיף קטן (א) במיתקן המיועד לתת תוקף לכרטיס";

(ג) בסעיף קטן (ג), אחרי "את כרטיסו" יקראו "לאחר שקיבל תוקף בהתאם להוראות סעיף קטן (ב)";

(2) בסעיף 17 לפקודה, בסעיף קטן (א), אחרי "ללא כרטיס" יקראו "שקיבל תוקף בהתאם להוראות סעיף 16(ב)";

(3) סעיף 27 לפקודה לא יחול לעניין פקיד רכבת שהוא גם בעל רישיון לנהיגת רכבת מקומית אשר היה במצב של שכרות בעת ששימש בתפקידו;

(4) בסעיף 36 –

(א) בסעיף קטן (א), בפסקה (2), בסופה יקראו "כפי שהוחלו בפסקה (2)";

(ב) בסעיף קטן (ב), בפסקה (1), אחרי "לפי הוראות סעיף 17" יקראו "כפי שהוחלו בפסקה (2)";

(5) הוראות סעיפים 45 ו-45א לפקודה לא יחולו לעניין פקיד רכבת במסילת ברזל מקומית;

(6) הוראות סעיפים 47, 48 ו-52 לפקודה לא יחולו לעניין מסילת ברזל מקומית.

סימן ד': תחולת הוראות פקודת התעבורה על רכבת מקומית

(א) הוראות פקודת התעבורה⁶ החלות לעניין רכב, למעט ההגדרות "התליה", של רישיון נהיגה ו"טכוגרף", שבסעיף 1, ולמעט הוראות פרק שני, פרק שלישי, סעיפים 27, 41, 41א, 44א, 51 עד 61א, פרק שישי, וסעיפים 65, 65א, 65ג, 67, 68, 69א, 69ג, פרק שמיני, 79, 80, 82 ו-84, יחולו לעניין רכבת מקומית כאילו היתה רכב, בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:

(1) על אף הוראות סעיף 1 לפקודת התעבורה –

תחולת הוראות פקודת התעבורה לעניין רכבת מקומית 346.

ד ב ר י ה ס ב ר

(4) מסילת ברזל מקומית היא סוג של מסילת ברזל, ופרק ד' מסדיר את ההוראות הנדרשות להפעלתה. סעיפים 47, 48 ו-52 לפקודה יוצרים הסדרים בעניינים מקבילים לאלה הקבועים בפרק ד' בנוסחו המוצע, ולפיכך מוצע שלא להחילם בקשר למסילת ברזל מקומית.

לסימן ד' המוצע

הרכבת המקומית דומה בהקשרים מסוימים לכלי תחבורה אחרים הנעים בדרך. הרכבת המקומית משתלבת בתנועה בדרך ונדרשת לציית לרמזורים ולתמרורים אחרים, בדומה לכלי תחבורה אחרים. לפיכך יש מקום להחיל על רכבת מקומית חלק מהוראות פקודת התעבורה החלות על

הווסמך כפקיד רכבת בידי בעל היתר להפעלת מסילת ברזל מקומית שהוא גם בעל רישיון לנהיגת רכבת מקומית, שכן לעניין בעל רישיון כאמור הנהוג במצב של שכרות קיימות הוראות מיוחדות לפי פקודת התעבורה כפי שהיא מוחלת בסימן ד' המוצע;

(3) סעיפים 45 ו-45א לפקודה מעניקים לפקיד רכבת סמכות עיכוב, ובלבד שעבר הכשרה מתאימה שנקבעה על ידי שר התחבורה בהתייעצות עם השר לביטחון פנים, ולפי הודעת משטרת ישראל בעניין. סמכויות אלה הן סמכויות פיקוח, שאין מקום להעניקן כיום לגורמים שאינם עובדי מדינה. לפיכך מוצע שלא להחילם על פקיד רכבת במסילת ברזל מקומית;

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

(א) יקראו את ההגדרה "בעל", לעניין רכבת מקומית, כך:

"בעל" – בעליה של רכבת מקומית, וכן כל אחד מאלה:

(1) האדם המחזיק ברכבת המקומית מכוח הסכם שכירות או הסכם של מקח אגב שכירות או הסכם מכר;

(2) לעניין רכבת מקומית שהיא בבעלות תאגיד – מנהל פעיל, שותף למעט שותף מוגבל או עובד מיוחד בכיר בתאגיד האחראי לרכבת המקומית;

(ב) יקראו את ההגדרה "עבירת תעבורה", לעניין רכבת מקומית, כך:
"עבירת תעבורה" – כל אחת מאלה:

(1) עבירה על ההוראות לפי פקודת התעבורה כפי שהוחלו לעניין רכבת מקומית לפי סעיף זה;

(2) עבירה על הוראות פקודה זו, החלה על רכבת מקומית;

(3) עבירה כאמור בסעיף 343 לחוק העונשין תוך כדי שימוש ברכבת מקומית;

(2) בכל מקום, במקום "רישיון נהיגה" יקראו "רישיון לנהיגת רכבת מקומית שניתן לפי סימן ח' לפקודת מסילות הברזל";

(3) בסעיף 27(א)(2) לפקודת התעבורה, אחרי "עבירה מן העבירות המפורטות בתוספת הרביעית" יקראו "שהיא עבירת תעבורה";

(4) בסעיף 36(ג) לפקודת התעבורה, אחרי "או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השניה" יבוא "שהיא עבירת תעבורה";

ד ב ר י ה ס ב ר

ברכב יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין רישיון לנהיגת רכבת מקומית.

נוכח העובדה שבית משפט לתעבורה הוא בית משפט מומחה בתחום התעבורה, ונוכח העובדה כי קיים קשר ברור בין רישיון נהיגה לפי פקודת התעבורה לבין רישיון לנהיגת רכבת מקומית, מוצע להרחיב את סמכויות בית המשפט לענייני תעבורה לפי סעיף 25 לפקודת התעבורה, ולהעניק לו סמכות לדון בעבירת תעבורה כפי שהוגדרה לעניין רכבת מקומית.

רכב, שעניינן הסדרת התנועה בדרך. כמו כן מוצע להחיל על מסילות ברזל מקומית כללי אכיפה וענישה החלים לעניין רכב ואשר יש מקום שיחולו גם לעניין רכבת מקומית.

מוצע להחיל את הוראות פקודת התעבורה, בשינויים המחויבים ובשינויים המפורטים בסימן ד' המוצע, למעט הוראות שאינן רלוונטיות בקשר לרכבת מקומית או הוראות בעניינים המוסדרים לעניין רכבת מקומית בפרק ד'1 המוצע (כדוגמת הוראות לעניין רישוי נהיגה ברכבת מקומית וסמכויות המנהל הבאות תחת סמכויות רשות הרישוי). הוראות פקודת התעבורה העוסקות בפסילת רישיון נהיגה

(5) בסעיף 37 לפקודת התעבורה, אחרי "עבירה מן המפורטות בתוספת השניה" ואחרי "העבירות המפורטות בתוספת הראשונה" יקראו "שהיא עבירת תעבורה";

(6) בסעיף 38 לפקודת התעבורה –

(א) בפסקה (1), אחרי "מן המפורטות בתוספת הראשונה" יקראו "שהיא עבירת תעבורה";

(ב) בפסקה (2), אחרי "מן המפורטות בתוספת השניה" יקראו "שהיא עבירת תעבורה";

(7) בסעיף 39 לפקודת התעבורה, אחרי "מן העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או השניה" יקראו "שהיא עבירת תעבורה";

(8) בסעיף 40א(ב) לפקודת התעבורה, בכל מקום, אחרי "בתוספת העשירית" יקראו "שהיא עבירת תעבורה";

(9) בסעיף 46 לפקודת התעבורה, במקום "שסעיפים 35 עד 42 או 43 ו-44 חלים עליה" יקראו "שסעיפים 35, 36 עד 39, 40 ו-42 עד 44 חלים עליה";

(10) בסעיף 47 לפקודת התעבורה –

(1) בסעיף קטן (ב), אחרי "עבירה מן העבירות המפורטות בתוספת הרביעית" יקראו "שהיא עבירת תעבורה";

(2) בסעיף קטן (ה)(3), אחרי "בעבירה מן המפורטות בתוספת הרביעית" יקראו "שהיא עבירת תעבורה";

(3) סעיף קטן (י) – לא ייקרא;

(11) בסעיף 62 לפקודת התעבורה, פסקה (10) – לא תיקרא;

(12) בסעיף 63 לפקודת התעבורה, הקטע החל במילים "או לפי סעיף 10" עד המילה "פקע" – לא ייקרא ואחרי "בתוספת הראשונה או השניה" יקראו "שהיא עבירת תעבורה";

ד ב ר י ה ס ב ר

לעבירות כאמור ככל שהן מהוות עבירות שהוגדרו לעניין הרכבת המקומית בעבירות תעבורה. כמו כן מוצע לקבוע שינויים בסעיפים המנויים בסעיף 46 לפקודת התעבורה ולהתאימם להוראות מפקודת התעבורה אשר הוחלו על הרכבת המקומית.

עוד מוצע, לצורך השלמת ההוראות המוחלות לעניין רכבת מקומית, להסמיך את השר לקבוע כי תקנות שהותקנו לפי פקודת התעבורה אשר חלות לעניין רכב יחולו לעניין רכבת מקומית, בשינויים כפי שיקבע, וכן להסמיך מועצה

מוצע להגדיר "עבירת תעבורה", לעניין רכבת מקומית, כעבירה על ההוראות לפי פקודת התעבורה כפי שהוחלו לעניין רכבת מקומית לפי סימן ד' המוצע; עבירה לפי פקודת מסילות הברזל החלה על רכבת מקומית; ועבירה על סעיף 343 לחוק העונשין הקובע אחריות פלילית בשל הסעה בכלי רכב מסוכן, בקשר לרכבת מקומית.

מוצע לקבוע כי סעיפים (א)27, (ג)36, (37, 38, 39, 40א(ב), 47, 62, 63 ו-66 לפקודת התעבורה המפנים לעבירות בתוספת לפקודת התעבורה, ייקראו כאילו ההפניה היא

(13) בסעיף 66 לפקודת התעבורה, אחרי "לפי פקודה זו" יקראו "או לפי פקודת מסילות הברזל" ובמקום "לרשות הרישוי" יקראו "למנהל כהגדרתו בפקודת מסילות הברזל";
(14) בסעיף 67 לפקודת התעבורה, המילים "שנהיגתו אסורה בלי רישיון לפי פקודה זו" – לא ייקראו.

(ב) השר רשאי לקבוע כי תקנות לפי פקודת התעבורה החלות לעניין רכב יחולו לעניין רכבת מקומית, בשינויים המחויבים ובשינויים כפי שיקבע.

(ג) מועצה של עירייה או של מועצה מקומית רשאית, בהסכמת שר הפנים ושר התחבורה, לקבוע כי חוקי עזר שהותקנו לפי סעיף 77(א)(2) לפקודת התעבורה החלות לעניין רכב יחולו לעניין רכבת מקומית, בשינויים המחויבים ובשינויים כפי שתקבע.

סימן ה': היתר להפעלת מסילת ברזל מקומית

46ד. לא יפעיל אדם, בעצמו או באמצעות אחר, מסילת ברזל מקומית, אלא אם כן ניתן לו מאת המנהל היתר הפעלה לגבי אותה מסילת ברזל מקומית או שהוא מפעיל את מסילת הברזל המקומית מטעם מי שניתן לו היתר הפעלה כאמור, ובהתאם לתנאים ולמגבלות שנקבעו בהיתר ההפעלה.

46ה. תקופת תוקפו של היתר הפעלה יהיה לתקופה של ארבע שנים. היתר הפעלה

146. (א) היתר הפעלה אינו ניתן להעברה, לשעבוד או לעיקול, אלא אם כן ניתן לכך אישור מראש ובכתב מאת המנהל ובתנאים שקבע.

(ב) העברת השליטה בתאגיד שהוא בעל היתר הפעלה טעונה אישור מראש ובכתב מאת המנהל.

(ג) אישור לפי סעיפים קטנים (א) או (ב) יינתן אם שוכנע המנהל שמתקיימים בנעבר כל התנאים למתן היתר הפעלה לפי סעיף 146, ולעניין אישור כאמור שניתן לבעל היתר שהוא בעל זיכיון לפי סעיף 46א(א) – גם לאחר התייעצות עם מי שנקבע בזיכיון כי ילווה מטעם המדינה את ביצוע תנאי הזיכיון.

ד ב ר י ה ס ב ר

והמשתמשים האחרים בדרך מוצע לקבוע כי תקופת תוקפו של היתר הפעלה תהיה ארבע שנים. כמו כן מוצע לקבוע כי היתר אינו ניתן להעברה, לשעבוד או לעיקול, אלא באישור מראש ובכתב מאת המנהל. ההחלטה להעניק היתר הפעלה נובעת מבחינה שנעשתה לגבי מבקש מסוים, וקיימת חשיבות רבה לכך שבעל היתר יהיה מי שנבדק על ידי המנהל ונמצא מתאים לקבל היתר כאמור.

מוצע כי התנאים למתן היתר הפעלה או לחידושו יהיו אלה:

של עירייה או של מועצה מקומית בהסכמת שר הפנים והשר, לקבוע כי חוקי עזר שהותקנו לפי סעיף 77(א)(2) לפקודת התעבורה החלות לעניין רכב יחולו לעניין רכבת מקומית, בשינויים המחויבים ובשינויים כפי שתקבע.

לסימן ה' המוצע

מוצע לחייב קבלת היתר מאת המנהל, לשם הפעלת מסילת ברזל מקומית (להלן – היתר הפעלה). היתר כאמור נדרש כדי לשמור על רמת תפקוד גבוהה ומקצועית בהפעלת מסילת ברזל מקומית ולהבטחת בטיחות הנוסעים

המנהל ייתן היתר הפעלה למבקש שהוא בעל זיכיון לפי סעיף 46א(א) או למבקש שהוא חברה ממשלתית שעמה התקשרה הממשלה לפי סעיף 46א(ד) או יחדש היתר שניתן למבקש כאמור, אם שוכנע כי מתקיימים במבקש כל אלה:

(1) המבקש הוכיח, להנחת דעתו של המנהל, כי ביצע את הפעולות המקדימות הנדרשות ממנו לשם הפעלת מסילת הברזל המקומית, כפי שהורה לו המנהל, ולעניין מבקש שהוא בעל זיכיון לפי סעיף 46א(א) – המנהל קיבל גם אישור מאת מי שנקבע בזיכיון כי לווה מטעם המדינה את ביצוע תנאי הזיכיון, כי המבקש עומד בתנאי הזיכיון הנוגעים לדרישות מקצועיות-תפעוליות לצורך הפעלת מסילת הברזל המקומית;

(2) המבקש הגיש למנהל תכנית להפעלת מסילת הברזל המקומית, הכוללת עניינים כפי שקבע השר, ובין השאר עניינים כמפורט להלן (בפרק זה – תכנית הפעלה), והמנהל אישר את תכנית ההפעלה:

(א) תכנית לניהול הבטיחות במסילת הברזל המקומית;

(ב) פירוט בדבר תנאי הכשרתם של מי שישמשו כנהגים ברכבת המקומית, וכן של מי שישמשו כבעלי תפקידים אחרים במסילת הברזל המקומית אשר נדרשת הכשרה לשם ביצוע תפקידם;

(ג) תנאי התפעול והתחזוקה של מסילת הברזל המקומית;

(ד) סדרי ההפעלה של מסילת הברזל המקומית ותנאי הסעה של נוסעים ושל כבודתם ברכבת המקומית;

(ה) אופן היערכותו של המבקש ליישום התנאים הדרושים לפעילותה של מסילת הברזל המקומית שנקבעו לפי סעיף 46א(ד);

(3) הוכחת התקשרותו של המבקש או מי מטעמו עם אדם שקיבל רישיון מנהל תפעול לפי סימן ז', לשם העסקתו בביצוע הפעולות כאמור בסעיף 46א(ב);

(4) המבקש, בעל שליטה בו או נושא משרה בכיר בו, לא הורשעו בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה לא ראוי, לדעת המנהל, לתת למבקש היתר הפעלה או לחידשו, ולא תלוי ועומד נגד המבקש כתב אישום בשל חשד לביצוע עבירה כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

המסחרית, אשר יוצרות את המערך הדרוש במסילת הברזל המקומית לקראת הפעלה תקינה ובטוחה. לגבי מבקש שהוא בעל זיכיון, נדרש גם אישור מאת מי שמלווה מטעם המדינה את ביצוע ההסדר החוזי, כי הוא עומד בדרישות המקצועיות-תפעוליות הנדרשות לצורך הפעלת מסילת ברזל מקומית לפי הזיכיון.

(1) המבקש הוא בעל זיכיון לפי סעיף 46א(א) או חברה ממשלתית שעמה התקשרה הממשלה לפי סעיף 46א(ד);

(2) המבקש הוכיח כי ביצע את הפעולות המקדימות הנדרשות להפעלת מסילת ברזל מקומית בהתאם להוראות המנהל, קרי פעולות שעליהן הורה המנהל לקראת ההפעלה

46. ת. המנהל רשאי לקבוע בהיתר הפעלה תנאים ומגבלות שיחולו על בעל ההיתר במהלך תקופת תוקפו של ההיתר, כולה או חלקה, ובכלל זה תנאים כמפורט להלן:

- (1) סוג הרכבת המקומית שתופעל על מסילת הברזל המקומית ומאפייניה;
- (2) המטרה שלשמה רשאי בעל ההיתר להפעיל את הרכבת המקומית;
- (3) קווי הנסיעה של הרכבת המקומית.

46. ט. (א) המנהל רשאי, בהחלטה מנומקת בכתב ובכפוף להוראות סעיף קטן (ב), להגביל היתר הפעלה, להתלותו עד שימולאו תנאים שיקבע, לבטלו או לסרב לחדשו, בהתקיים אחד מאלה, ובלבד שנתן לבעל ההיתר הזדמנות לטעון את טענותיו לענין זה:

- (1) ההיתר ניתן על יסוד מידע כוזב;
 - (2) ההיתר ניתן על יסוד מידע שגוי אשר לו היה ידוע למנהל לפני מתן ההיתר, יש יסוד סביר להניח שההיתר לא היה ניתן;
 - (3) חדל להתקיים בבעל היתר תנאי מן התנאים למתן ההיתר או לחידושו לפי סעיף 146;
 - (4) בעל ההיתר הפר תנאי מתנאי ההיתר או הוראה מההוראות החלות עליו לפי פקודה זו;
 - (5) התקיימה פגיעה מתמשכת ברמת השירות הניתנת לציבור הנוסעים ברכבת המקומית המופעלת בידי בעל ההיתר.
- (ב) המנהל לא יבטל היתר הפעלה ולא יתלה אותו, לפי הוראות סעיף קטן (א) (3) או (4), אלא לאחר שדרש מבעל ההיתר לקיים את התנאי או את ההוראה שחדלו להתקיים או שהופרו בתוך תקופה שקבע, כאמור באותו סעיף קטן, ובעל ההיתר לא עשה כן; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו אם לא ניתן לקיים את התנאי או את ההוראה שחדלו להתקיים או שהופרו.
- (ג) בוטל זיכיון שניתן לפי סעיף 46א(א), בטל היתר הפעלה שניתן לבעל הזיכיון, במועד ביטולו של הזיכיון.

ד ב ר י ה ס ב ר

(4) המבקש לא הורשע בעבירה שבשלה סבור המנהל כי הוא אינו ראוי לקבל היתר הפעלה ולא הוגש נגדו כתב אישום בשל חשד לביצוע עבירה כאמור.

מוצע לקבוע תנאים שבהם המנהל מוסמך להגביל היתר הפעלה, להתלותו, לבטלו או לסרב לחדשו. כמו כן

(3) המבקש הגיש למנהל תכנית להפעלת מסילת הברזל המקומית, המעידה על היערכות המבקש בכל הנוגע להפעלת מסילת הברזל המקומית, וכוללת, בין השאר, התייחסות להיבטי בטיחות, הכשרת בעלי מקצוע, התקשרות עם מנהל תפעול, תנאי תפעול ותחזוקה והסדרי הסעה;

(ד) בוטל או הותלה היתר הפעלה לפי סעיף קטן (א) או בטל היתר הפעלה לפי סעיף קטן (ג) יחדל בעל היתר להפעיל את מסילת הברזל המקומית והסמכויות והזכויות הנתונות לו לפי פקודה זו יפקעו, והכל במועד ובאופן שיורה המנהל.

(ה) בוטל היתר הפעלה לפי סעיף קטן (א) או בטל היתר הפעלה לפי סעיף קטן (ג) רשאי השר, באישור הממשלה, להורות בצו כי מסילת הברזל המקומית שלגביה בוטל או בטל ההיתר כאמור תופעל, החל במועד שקבע המנהל לפי סעיף קטן (ד), בידי מי שנקבע בצו ובהתאם לאמור בו, עד שיינתן היתר הפעלה לגבי אותה מסילת ברזל מקומית למבקש שקיבל זיכיון לפי סעיף 46א(א) או למבקש שהוא חברה ממשלתית שעמה התקשרה הממשלה לפי סעיף 46א(ד), בהתאם להוראות סעיף 146.

(ו) אין בסירוב לחדש היתר, בהגבלת היתר, בהתלייתו או בביטולו לפי סעיף קטן (א), כדי לגרוע מהסעדים הנתונים לצדדים לפי הזיכיון ולפי כל דין.

סימן ו': הוראות לתקופת תוקפו של היתר הפעלה

(א) בעל היתר הפעלה יפעיל את מסילת הברזל המקומית בהתאם לתכנית ההפעלה כפי שאושרה בידי המנהל לפי סעיפים 46ז(2) או 46יא ובהתאם לתנאים ולהוראות לפי סימן זה ולפי סעיף 57א(א3) ו-13(ג).

46. חובות ותנאים לעניין הפעלת מסילת ברזל מקומית

(ב) בלי לגרוע מאחריותו של בעל היתר הפעלה לפי פקודה זו, יעסיק בעל היתר הפעלה או מי מטעמו אדם שקיבל רישיון מנהל תפעול לפי סימן ז' אשר ירכז את הפעילות המקצועית של בעל היתר ההפעלה ויבצע פעולות מטעם בעל היתר לשם מילוי חובותיו לפי פקודה זו (בפרק זה – מנהל תפעול); השר יקבע הוראות לעניין העסקת מנהל תפעול בידי בעל היתר הפעלה.

(ג) בעל היתר הפעלה לא יעסיק, למטרת נהיגת רכבת מקומית, אלא מי שבידו רישיון לנהיגת רכבת מקומית לפי סימן ח'.

(ד) השר יקבע תנאים נוספים להפעלתה של מסילת ברזל מקומית שניתן לגביה היתר הפעלה ולשמירה על תקינותה, שעל בעל היתר ההפעלה לקיימם במהלך תקופת תוקפו של ההיתר, ורשאי הוא, בין השאר, לקבוע תנאים בעניינים אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

לסימן ו' המוצע

מוצע לקבוע את חובותיו של בעל היתר הפעלה ותנאים שצריכים להתקיים בתקופת תוקפו של היתר ההפעלה. מוצע כי בעל היתר הפעלה יפעיל את מסילת הברזל המקומית שלגביה ניתן לו ההיתר בהתאם לתכנית ההפעלה כפי שאושרה בידי המנהל, ואם תוקנה על פי

מוצע לקבוע כי אם בוטל הזיכיון שניתן לפי סעיף 46א(א), בטל היתר ההפעלה שניתן לבעל הזיכיון במועד ביטולו של הזיכיון.

מוצע לקבוע כי המנהל יהא רשאי לקבוע בהיתר הפעלה תנאים או מגבלות שיחולו על בעל ההיתר במהלך תקופת תוקפו של ההיתר, כולה או מקצתה.

(1) אמצעים הנדרשים להפעלה תקינה של מסילת הברזל המקומית, לרבות צי רכבות מקומיות וכלי רכב, היקפו, סוגי הרכב שיש לכלול בו, תחזוקתו וחיידושו, וכן אמצעים טכנולוגיים ובכלל זה אמצעים לבקרה אחר תנועת הרכבת המקומית ומערכות ניהול צי רכב בזמן אמת ואמצעים שיאפשרו בקרה אחר עמידת בעל היתר ההפעלה בתנאי ההיתר;

(2) התשתיות הנדרשות לשם הפעלת רכבת מקומית ובכלל זה תחנות, מקומות לחניית הרכבת המקומית ומערך שירות לקוחות;

(3) אמצעים טכנולוגיים הנדרשים לצורך העברת מידע לציבור הנוסעים ברכבת המקומית בכלל הקשור לתנועת הרכבת המקומית, לרבות מערכות מידע לציבור, הפעלתם ותחזוקתם וכן אופן העברת המידע לשם קליטתו במערכות מידע ותפעול;

(4) אמצעים טכנולוגיים הנדרשים לצורך שימוש בכרטיס חכם, הפעלתם ותחזוקתם;

(5) חובת קבלת תשלום שכר נסיעה באמצעות כרטיס חכם ממועד שייקבע, והשירות שיינתן לציבור המשתמשים בכרטיס חכם;

(6) העברת דיווחים למנהל, בעניינים ובמועדים שייקבעו בתקנות או לפי דרישתו, לגבי פעילותו של בעל היתר ההפעלה, לרבות עמידתו בתנאי ההיתר ומידת השימוש שנעשה בכרטיסים חכמים, וכן קיומם של אמצעים הדרושים לצורך העברת דיווחים כאמור.

תיקון תכנית ההפעלה 46יא. (א) המנהל רשאי, במהלך תקופת תוקפו של היתר ההפעלה,

לדרוש מבעל היתר ההפעלה לתקן את תכנית ההפעלה שאושרה בידי המנהל לפי הוראות סעיף 146(2), אם מצא כי הדבר נדרש לשם הפעלה תקינה וסדירה של מסילת הברזל המקומית שלגביה ניתן ההיתר ושמירה על בטיחותה ולאחר שנתן לבעל היתר ההפעלה הזדמנות לטעון את טענותיו לעניין זה; דרש המנהל כאמור, יגיש בעל ההיתר למנהל הצעה בכתב לתיקון הנדרש, לשם אישורו בידי המנהל.

(ב) ביקש בעל היתר הפעלה לתקן את תכנית ההפעלה שאושרה בידי המנהל לפי סעיף 146(2) או לפי סעיף קטן (א), יגיש למנהל הצעה בכתב לתיקון כאמור; המנהל רשאי לאשר את התיקון המבוקש, לאשרו בתנאים או שלא לאשרו.

ד ב ר י ה ס ב ר

אדם שקיבל רישיון מנהל תפעול לפי סימן ז', לשם ריכוז הפעילות המקצועית של בעל ההיתר הנדרשת למילוי חובותיו לפי הפקודה. כמו כן מוצע להסמיך את השר לקבוע הוראות לעניין העסקת מנהל תפעול.

דרישת המנהל או מיזומתו של בעל ההיתר – בהתאם לתיקונים כאמור לאחר שאושרו בידי המנהל. נוכח העובדה שהרכבת המקומית מהווה אמצעי תחבורה להסעת המונים, ודרישות הבטיחות מטבע הדברים צריכות להיות גבוהות, מוצע לחייב בעל היתר הפעלה להעסיק

סימן ז': רישיון מנהל תפעול

חובת רישוי 46יב. לא ישמש אדם מנהל תפעול, אלא אם כן ניתן לו רישיון מנהל תפעול לפי סימן זה ובהתאם לתנאים ולמגבלות שנקבעו ברישיון ולהוראות לפי סעיף 57(א)(3).

תקופת תוקפו של רישיון מנהל תפעול יהיה לתקופה של ארבע שנים. תקופת תוקפו של רישיון מנהל תפעול רישיון מנהל תפעול 46יג. תוקפו של רישיון מנהל תפעול יהיה לתקופה של ארבע שנים.

איסור העברת רישיון 46יד. רישיון מנהל תפעול הוא אישי ואינו ניתן להעברה. מנהל תפעול

תנאים למתן רישיון 46טו. (א) המנהל ייתן למבקש רישיון מנהל תפעול או יחדשו, מנהל תפעול או להידושו ותנאים בהתקיים כל אלה: ברישיון

(1) התקיים לגבי המבקש אחד מאלה:

(א) הוא מהנדס הרשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים כמשמעותו בחוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958⁷, באחד מהמדורים המפורטים להלן, בעל ניסיון של עשר שנים לפחות כמהנדס בתחום מתחומי המדורים האמורים, מתוכן ארבע שנים לפחות בתפקיד ניהולי בתחום תפעול ותחזוקה של רכבת מקומית, ועמד בהצלחה בבחינות להסמכת מנהל תפעול שנערכו מטעם המנהל או שאושרו בידו:

(1) הנדסת מסילות ברזל;

(2) הנדסה אזרחית;

(3) הנדסת מכונות;

(4) הנדסת חשמל;

ד ב ר י ה ס ב ר

מחובות בעל ההיתר. רישיון כאמור יעמוד בתוקפו לתקופה של 4 שנים.

לפי המוצע, רישיון מנהל תפעול יינתן למי שמתקיימים לגביו כל אלה:

(1) הוא מהנדס הרשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים באחד מהמדורים המנויים בסעיף 46טו(א)(1)(א) המוצע, והוא בעל ניסיון של 10 שנים כמהנדס בתחום מתחומי המדורים האמורים, מתוכן ארבע שנים לפחות בתפקיד ניהולי בתחום תפעול ותחזוקה של רכבת מקומית, ועמד בהצלחה בבחינות להסמכת מנהל תפעול שנערכו מטעם המנהל או שאושרו בידו. נוכח ההכרה כי ניסיון כמנהל תפעול במשך תקופה ארוכה מעניק למבקש את הידע הדרוש לביצוע תפקיד כאמור ויכול להוות תחליף להשכלה, מוצע ליצור תנאי חלופי להיותו מהנדס כאמור ולפיו המבקש שימש מנהל תפעול מטעם מפעיל של רכבת מקומית במשך 6 שנים לפחות מתוך 10 השנים שקדמו להגשת הבקשה הנדונה;

מוצע לקבוע כי בעל היתר הפעלה לא יעסיק, למטרת נהיגת רכבת מקומית, אלא מי שקיבל רישיון לנהיגת רכבת מקומית לפי סימן ח'.

עוד מוצע להסמיך את השר להתקין תקנות בעניינים נוספים הכרוכים בהפעלתה של מסילת ברזל מקומית, שאותם יידרש בעל היתר הפעלה לקיים, ובכלל זה הוראות בנוגע להפעלה תקינה של מסילת הברזל, צי הרכבות והסוגים הנכללים בו, אמצעים טכנולוגיים להעברת ידע לנוסעים, שימוש בכרטיס חכם ודמי נסיעה, והעברת דיווחים למנהל בעניינים שיקבע.

לסימן ז' המוצע

לשם שמירה על רמת מקצועיות גבוהה בהפעלת מסילת ברזל מקומית ועל בטיחותם של המשתמשים בדרך, מוצע, כאמור, לחייב בעל היתר הפעלה או מי מטעמו להעסיק אדם שקיבל רישיון מנהל תפעול, אשר ירכז את הפעילות המקצועית של בעל ההיתר, וזאת בלי לגרוע

⁷ ס"ח התשי"ח, עמ' 108.

(5) הנדסת אווירונאוטיקה;

(6) הנדסת תעשייה וניהול;

(ב) הוא שימש מנהל תפעול מטעם מפעיל של רכבת מקומית, במשך שש שנים לפחות מתוך עשר השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה לרישיון;

(2) המבקש לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה הוא אינו ראוי, לדעת המנהל, לקבל רישיון מנהל תפעול ולא תלוי ועומד נגדו כתב אישום בשל חשד לביצוע עבירה כאמור;

(3) המבקש המציא למנהל חוות דעת רפואית מאת רופא תעסוקתי ולפיה הוא כשיר מבחינה רפואית לשמש מנהל תפעול.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי המנהל לתת למבקש רישיון מנהל תפעול, במהלך ארבע השנים הראשונות שלאחר מתן היתר ההפעלה לגבי מסילת הברזל המקומית שבה הוא מבקש להיות מועסק כמנהל תפעול, אף אם לא מתקיימים לגביו התנאים הקבועים בסעיף קטן (א)(1), בהתקיים אחד מאלה:

(1) המבקש שימש בתפקיד ניהולי הקשור בתפעול ובתחזוקה של מסילת ברזל מקומית, במהלך שלוש שנים לפחות מתוך שש השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה לרישיון, ועמד בהצלחה בבחינות להסמכת מנהל תפעול שנערכו מטעם המנהל או שאושרו בידו;

(2) המבקש שימש בתפקיד ניהולי הקשור בהקמת מסילת ברזל מקומית וכן בתפקיד ניהולי הקשור בתפעול ובתחזוקה של מסילת ברזל מקומית, במהלך שנתיים לפחות מתוך שש השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה לרישיון, ועמד בהצלחה בבחינות להסמכת מנהל תפעול שנערכו מטעם המנהל או שאושרו בידו;

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע להסמיך את המנהל לתת לאדם רישיון מנהל תפעול, במהלך ארבע השנים הראשונות שלאחר מתן היתר ההפעלה לגבי מסילת הברזל המקומית שבה הוא מבקש להיות מועסק כמנהל תפעול, אף שלא התקיימו בו התנאים למתן רישיון מנהל תפעול המנויים לעיל, אם מתקיים לגביו אחד מתנאים אלה:

(1) המבקש הוא בעל ניסיון של 3 שנים לפחות, מתוך 6 שנים שקדמו להגשת הבקשה, בתפקיד ניהולי הקשור בתפעול ובתחזוקה של מסילת ברזל מקומית, ועמד בהצלחה בבחינות להסמכה, מטעם המנהל או שאותן אישר המנהל;

(2) המבקש שימש בתפקיד ניהולי הקשור בהקמת מסילת ברזל מקומית במהלך שנתיים לפחות מתוך 6 השנים שקדמו להגשת הבקשה והוא גם בעל ניסיון ניהולי הקשור בתפעול

(2) המבקש לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה חומרתה או נסיבותיה הוא אינו ראוי, לדעת המנהל, לקבל רישיון מנהל תפעול ולא תלוי ועומד נגדו כתב אישום כאמור;

(3) המבקש המציא חוות דעת רפואית מרופא תעסוקתי ולפיה הוא כשיר מבחינה רפואית לשמש מנהל תפעול.

עוד מוצע להסמיך את המנהל לסרב לתת לאדם רישיון מנהל תפעול נוכח מידע שהובא לפניו על ידי משטרת ישראל או שירות הביטחון הכללי ולפיו קיים חשש לשלום הציבור או לביטחון המדינה אם יינתן לו רישיון כאמור.

בשל חדשנותה של הרכבת המקומית בישראל וכפועל יוצא מכך גם חדשנותו של תפקיד מנהל תפעול של מסילת ברזל מקומית ומאחר שתידרש תקופה ארוכה לביסוס התפקיד האמור בישראל ומיעוט המומחים בתחום,

(3) המנהל שוכנע כי המבקש הוא בעל הכישורים הנדרשים לשמש מנהל תפעול, לאור ניסיונו, הכשרתו והשכלתו בתחומים הקשורים לתפעול ולתחזוקה של מסילת ברזל מקומית, והמבקש עמד בהצלחה בבחינות להסמכת מנהל תפעול שנערכו מטעם המנהל או שאושרו בידו.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי המנהל לסרב לתת רישיון מנהל תפעול למבקש שמתקיימים לגביו התנאים הקבועים בסעיף הקטן האמור, אם משטרת ישראל או שירות הביטחון הכללי הביאו לידיעתו כי קיים חשש שמתן רישיון למבקש יש בו כדי לפגוע בשלום הציבור או בביטחון המדינה.

(ד) המנהל רשאי לקבוע ברישיון מנהל תפעול תנאים ומגבלות שיחולו על בעל הרישיון במהלך תקופת תוקפו של הרישיון, כולה או חלקה.

(א) המנהל רשאי, בהחלטה מנומקת בכתב ובכפוף להוראות סעיף קטן (ב), להגביל רישיון מנהל תפעול, להתלותו עד שימולאו תנאים שיקבע, לבטלו או לסרב לחדשו, בהתקיים אחד מאלה, ובלבד שנתן לבעל הרישיון ולבעל היתר ההפעלה שאצלו הוא מועסק, הזדמנות לטעון את טענותיו לעניין זה:

הגבלת רישיון מנהל תפעול, התלייתו, ביטולו או סירוב לחדשו

(1) הרישיון ניתן על יסוד מידע כוזב;

(2) הרישיון ניתן על יסוד מידע שגוי אשר לו היה ידוע למנהל לפני מתן הרישיון יש יסוד סביר להניח שלא היה ניתן;

(3) חדל להתקיים בבעל הרישיון תנאי מן התנאים למתן הרישיון או לחידושו לפי סעיף 46טו;

(4) בעל הרישיון הפר תנאי או מגבלה ברישיון.

(ב) המנהל לא יבטל רישיון מנהל תפעול ולא יתלה אותו, לפי הוראות סעיף קטן (א) (3) או (4), אלא לאחר שדרש מבעל הרישיון לקיים את התנאי שחדל להתקיים או שהופר בתוך תקופה שקבע, כאמור באותו סעיף קטן, ובעל הרישיון לא עשה כן; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו אם לא ניתן לקיים את התנאי שחדל להתקיים או שהופר.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע לקבוע תנאים שבהתקיימם רשאי מנהל שמונה לעניין מסילת ברזל מקומית להגביל רישיון מנהל תפעול, להתלותו, לבטלו או לסרב לחדשו. לשם שמירה על מינהל תקין וכללי צדק טבעי מוצע לקבוע כי החלטת המנהל כאמור תינתן בכתב ותהיה מנומקת, והיא תומצא לבעל הרישיון ולבעל היתר ההפעלה שאצלו הוא מועסק, ככל שהוא מועסק כאמור.

ותחזוקה של מסילת ברזל מקומית, ועמד בהצלחה בבחינות להסמכה, מטעם המנהל או שאותן אישר המנהל;

(3) המנהל שוכנע כי המבקש הוא בעל הכישורים הנדרשים לשמש מנהל תפעול, נוכח ניסיונו, הכשרתו והשכלתו בתחומים הקשורים לתפעול ולתחזוקה של מסילת ברזל מקומית, ועמד בהצלחה בבחינות כאמור.

סימן ח': רישיון לנהיגת רכבת מקומית

חובת נהיגה ברישיון 46יז. לא ינהג אדם ברכבת מקומית אלא אם כן ניתן לו רישיון לנהיגת רכבת מקומית לפי הוראות סימן זה (בסימן זה – רישיון לנהיגת רכבת מקומית), ובהתאם לתנאים ולמגבלות שנקבעו ברישיון ולהוראות לפי סימן זה.

איסור העברת רישיון 46יח. רישיון לנהיגת רכבת מקומית הוא אישי ואינו ניתן להעברה. לנהיגת רכבת מקומית

תנאים למתן רישיון 46יט. (א) המנהל ייתן למבקש רישיון לנהיגת רכבת מקומית או לנהיגת רכבת מקומית אם שוכנע שמתקיימים בו התנאים שקבע השר לפי סעיף קטן (ב).

(ב) השר יקבע תנאים למתן רישיון לנהיגת רכבת מקומית או לחידושו, ובין השאר תנאים בעניינים אלה, ורשאי הוא לקבוע תנאים שונים לסוגים שונים של רישיונות:

(1) דרישת גיל מזערי של המבקש;

(2) השכלה, הכשרה, מיומנות, ידע וניסיון מקצועי הנדרשים לצורך קבלת הרישיון, ובכלל זה בחינות שעל המבקש לעמוד בהן;

(3) תנאים המביאים בחשבון את עברו הפלילי של המבקש;

(4) תנאים לעניין התאמה גופנית, בריאותית ונפשית הנדרשת מהמבקש, וההליכים לבדיקת ההתאמה כאמור;

(5) נסיבות שבהן לא ראוי לתת למבקש רישיון לנהיגת רכבת מקומית, בשל דרך נהיגתו ברכב לפי פקודת התעבורה המהווה סכנה לעוברי דרך בהתאם להוראות לפי הפקודה האמורה.

46כ. השר רשאי לקבוע מקרים או נסיבות שבהם יהיה אדם פטור מחובת קבלת רישיון לנהיגת רכבת מקומית או מעמידה בתנאי מהתנאים לקבלת רישיון כאמור, בתנאים שיקבע, וכן רשאי הוא לקבוע מקרים או נסיבות שבהם רשאי המנהל לפטור אדם מחובת קבלת רישיון או מעמידה בתנאי מהתנאים כאמור, בתנאים שיקבע.

46כא. המנהל רשאי לקבוע ברישיון לנהיגת רכבת מקומית תנאים ומגבלות שיחולו על בעל הרישיון במהלך תקופת תוקפו של הרישיון, כולה או חלקה, ובכלל זה תנאים כמפורט להלן:

ד ב ר י ה ס ב ר

או נסיבות שבהם יהיה מבקש פטור מחובת קבלת רישיון לנהיגת רכבת מקומית, או מעמידה בתנאי מהתנאים למתן הרישיון. עוד מוצע להעניק למנהל סמכות לחייב בעל רישיון לנהיגת רכבת מקומית בהדרכה, אם הוא סבור כי הדבר דרוש מטעמי בטיחות.

רישיון לנהיגת רכבת מקומית יסווג לפי סוגי ההכשרה של הנהג בהתאם למטרות הנהיגה (נהיגת רכבת מקומית המסיעה נוסעים, נהיגת רכבת מקומית לתפעול ונהיגת רכבת מקומית לתחזוקה). כנהוג בעולם, נהג רכבת מקומית

לסימן ח' המוצע

מוצע לאסור על נהיגה ברכבת מקומית בלא קבלת רישיון מאת המנהל לפי סימן זה. מוצע להעניק לשר סמכות לקבוע תנאים למתן רישיון לנהיגת רכבת מקומית, כגון גיל המבקש, השכלתו, הכשרתו, מיומנותו, התאמה גופנית, בריאותית ונפשית, ידע וניסיון מקצועי, תנאים המביאים בחשבון את עברו הפלילי של המבקש וכיוב'. עם זאת, בדומה לסמכות הקיימת בפקודת התעבורה לעניין רישיון לנהיגה ברכב, מוצע להעניק לשר סמכות לקבוע מקרים

- (1) דגם הרכבת המקומית שבה הוא רשאי לנהוג;
- (2) המטרה שלשמה הוא רשאי לנהוג ברכבת המקומית;
- (3) קווי הנסיעה של רכבת מקומית שבהם הוא רשאי לנהוג;
- (4) אמצעי עזר שבהם עליו לעשות שימוש בנהיגה.

46כ.ב. (א) המנהל רשאי, בהחלטה מנומקת בכתב ובכפוף להוראות סעיף קטן (ד), להגביל רישיון לנהיגת רכבת מקומית, להתלותו לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים או עד שימולאו תנאים שיקבע, לפסול את בעל הרישיון מלהחזיק ברישיון או לסרב לחדשו, בהתקיים אחד מאלה, לאחר שנתן לבעל הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו לעניין זה:

הגבלת רישיון לנהיגת רכבת מקומית, התלייתו, פסילתו או סירוב לחדשו

- (1) הרישיון ניתן על יסוד מידע כוזב;
- (2) הרישיון ניתן על יסוד מידע שגוי אשר לו היה ידוע למנהל לפני מתן הרישיון יש יסוד סביר להניח שלא היה ניתן;
- (3) חדל להתקיים בבעל הרישיון תנאי מן התנאים למתן הרישיון או לחידושו לפי סעיף 46ט;
- (4) בעל הרישיון הפר תנאי או מגבלה ברישיון או הוראה מההוראות החלות עליו לפי סימן זה;
- (5) בעל הרישיון היה מעורב בתאונה כהגדרתה בסעיף 46כט;
- (6) המנהל שוכנע כי קיימות נסיבות המעידות על כך שבדרך נהיגתו של בעל הרישיון ברכבת מקומית יש משום סכנה לבטיחות התנועה; השר רשאי לקבוע הוראות בעניין הנסיבות שבהן יראו בדרך נהיגתו של בעל רישיון ברכבת מקומית משום סכנה כאמור.

(ב) נפסל אדם בידי קצין משטרה לפי הוראות פקודת התעבורה, מלהחזיק ברישיון נהיגה ברכב, לתקופה, רשאי המנהל להתלות את הרישיון לנהיגת רכבת מקומית של אותו אדם, במהלך תקופת תוקפה של הפסילה מהחזקה ברישיון נהיגה ברכב, כולה או חלקה, אלא אם כן התקיימו נסיבות הקשורות בעבירה שהביאה לפסילה לפי פקודת התעבורה שאינן מצדיקות התליה לפי סעיף קטן זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע לקבוע תנאים שבהם המנהל יהיה רשאי להגביל רישיון לנהיגת רכבת מקומית, להתלותו לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים או עד למילוי תנאי, לפסול בעל רישיון מלהחזיק בו, או לסרב לחדשו. עוד

מוכשר לנהוג בקו נסיעה מסוים וברגם מסוים של רכבת מקומית, ולפיכך גם התנאים לגבי רישיונות לנהיגת רכבת מקומית לפי הפקודה יינתנו למבקש בהתאם לקו הנסיעה ולדגם שלגביהם הוכשר לנהוג.

(ג) נפסל אדם בידי רשות הרישוי לפי פקודת התעבורה, מלהחזיק ברישיון נהיגה, לצמיתות, לתקופה מסוימת או עד למילוי תנאים שנקבעו בהחלטה, רשאי המנהל להתלות את הרישיון לנהיגת רכבת מקומית של אותו אדם לתקופה או עד שימולאו תנאים שיקבע או לפסול אותו מלהחזיק ברישיון לנהיגת רכבת מקומית, בהתאם להחלטת רשות הרישוי כאמור, אלא אם כן התקיימו נסיבות שאינן מצדיקות פסילה או התליה לפי סעיף קטן זה.

(ד) המנהל לא יפסול רישיון לנהיגת רכבת מקומית ולא יתלה אותו, לפי הוראות סעיף קטן (א)(3) או (4), אלא לאחר שדרש מבעל הרישיון לקיים את התנאי או את ההוראה שחדלו להתקיים או שהופרו בתוך תקופה שקבע, כאמור באותו סעיף קטן, ובעל הרישיון לא עשה כן; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו אם לא ניתן לקיים את התנאי או את ההוראה שחדלו להתקיים או שהופרו.

(ה) החלטת המנהל לפי סעיף זה תומצא לבעל הרישיון וכן לבעל היתר ההפעלה שאצלו הוא מועסק, ככל שהוא מועסק כאמור.

46כג. (א) בעל רישיון לנהיגת רכבת מקומית שנמסרה לו החלטת המנהל לפי סעיף 46כב על הגבלת רישיונו, התלייתו או פסילה מלהחזיק בו, ימסור למנהל את הרישיון שהוגבל, שהותלה או שנפסל כאמור, בתוך התקופה הנקובה בהחלטה, ויחולו הוראות אלה, לפי העניין:

מסירת רישיון לנהיגת רכבת מקומית שהוגבל, שהותלה או שנפסל

(1) לעניין החלטה על הגבלת הרישיון – המנהל יחזיר את הרישיון לבעלו, לאחר רישום ההגבלה שנקבעה בהחלטה;

(2) לעניין החלטה על פסילה מלהחזיק ברישיון או על התלייתו – הרישיון לא יוחזר לבעלו אלא לאחר תום התקופה שנקבעה בהחלטה ובתנאים שקבע המנהל.

(ב) בעל רישיון שרישיונו הוגבל, הותלה או נפסל בהתאם להוראות סעיף 46כב, ולא היה בידו באותה שעה רישיון, ימסור במקומו אחד מאלה לפי העניין:

ד ב ר י ה ס ב ר

מקומית מהווה כלי תחבורה גדול המסיע מספר רב של אנשים ולכן נדרשת הקפדה על רמת בטיחות גבוהה במיוחד, מוצע להעניק למנהל סמכות לפסול אדם מלהחזיק ברישיון לנהיגת רכבת מקומית או להתלות את רישיונו כאמור אם נפסל בידי קצין משטרה מלהחזיק ברישיון לנהיגת רכב לפי פקודת התעבורה, לצמיתות או לתקופה מסוימת, לפי העניין, אלא אם כן התקיימו נסיבות הקשורות בעבירה שהביאה לפסילה שאינן מצדיקות פסילה כאמור. עוד מוצע להסמיך את המנהל לפסול אדם מלהחזיק ברישיון לנהיגת רכבת מקומית לפי פקודה זו או להתלות

מוצע כי החלטת המנהל כאמור תהיה מנומקת ותינתן לאחר שניתנה לבעל הרישיון הזדמנות לקיים את התנאי שנקבע ככל שנקבע. החלטת המנהל תועבר הן לידיעת בעל הרישיון שלגביו ניתנה ההחלטה והן לבעל היתר ההפעלה שאצלו הוא מועסק ככל שהוא מועסק כאמור. זאת, כדי שבעל היתר יוכל לעמוד בדרישה להעסיק רק בעלי רישיון לפי סימן ח'.

בשל הקשר הענייני בין רישיון לנהיגה ברכב לבין רישיון לנהיגת רכבת מקומית, המהווים שניהם רישיונות לנהיגה באמצעי תחבורה הנוסעים בכביש, ומכיוון שרכבת

(1) אבד הרישיון או נגנב – תצהיר לפי פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971⁸, המוכיח כי הרישיון אבד או נגנב כאמור;

(2) נמסר הרישיון לגורם אחר לפי כל דין – אישור מהגורם האחר כי הרישיון נמסר כאמור.

(ג) מצא בעל רישיון שרישיונו הוגבל, הותלה או נפסל בהתאם להוראות סעיף 46כב, את הרישיון שאבד או שנגנב, ימציאו מיד למנהל.

46כד. (א) הגבלה, התליה או פסילה של רישיון לנהיגת רכבת מקומית בהתאם להוראות סעיף 46כב, תחל במועד מסירת המצאת ההחלטה לבעל הרישיון.

תקופות הגבלה, התליה או פסילה של רישיון לנהיגת רכבת מקומית

(ב) בחישוב תקופת הפסילה של רישיון לנהיגת רכבת מקומית בהתאם להוראות סעיף 46כב, לא תבוא במניין התקופה שחלפה עד מסירת הרישיון או תחליפו למנהל בהתאם להוראות סעיף 46כג.

46כה. נפסל אדם בידי בית משפט לפי הוראות פקודת התעבורה, מלהחזיק ברישיון נהיגה, רשאי בית המשפט לפסול את אותו אדם גם מלהחזיק ברישיון לנהיגת רכבת מקומית, במהלך תקופת תוקפה של הפסילה מהחזקה ברישיון הנהיגה ברכב, כולה או חלקה.

פסילת רישיון לנהיגת רכבת מקומית בידי בית משפט, בשל פסילת רישיון לנהיגה ברכב

46כו. המנהל רשאי, בהוראה בכתב, לחייב בעל רישיון לנהיגת רכבת מקומית לקבל הדרכה כפי שיוורה, אם שוכנע כי הדבר דרוש מטעמי בטיחות.

חייב בעל רישיון לנהיגת רכבת מקומית בקבלת הדרכה

46כז. המנהל יודיע למשטרת ישראל ולרשות הרישוי לגבי כל מי שקיבל רישיון לנהיגת רכבת מקומית או שרישיונו כאמור חודש, לפי הוראות סימן זה, ולגבי תקופת תוקפו של הרישיון כאמור, וכן לגבי בעל רישיון לנהיגת רכבת מקומית שהמנהל החליט לפסול את רישיונו, להתלותו או שלא לחדשו לפי הוראות סעיף 46כב או שהחליט לשנות בו תנאים או מגבלות לפי הוראות סעיף 46כא, וכן על תקופת תוקפה של ההחלטה כאמור ועל החלטה כאמור שבוטלה או שונתה בידי בית המשפט.

העברת מידע למשטרת ישראל ולרשות הרישוי, בנוגע לרישיונות לנהיגת רכבת מקומית

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע לקבוע כי ההחלטה להגביל רישיון לנהיגת רכבת מקומית, להתלותו או לפסלו, תחל במועד המצאת ההחלטה לבעל הרישיון, ואולם בחישוב תקופת הפסילה לא תבוא במניין התקופה שחלפה עד מסירת הרישיון או תחליפו למנהל, היינו ההחלטה תיכנס לתוקפה ביום המצאת הרישיון או רישום התנאי בו.

כדי לאפשר העברת מידע הנדרש לצורך הפעלת סמכויות המנהל לפי הפקודה, מוצע לקבוע הוראה ולפיה המנהל ימסור למשטרת ישראל ולרשות הרישוי הודעה

את רישיונו, אם רשות הרישוי פסלה אותו לפי הוראות פקודת התעבורה, מלהחזיק ברישיון לנהיגת רכב לפי פקודת התעבורה לצמיתות, לתקופה מסוימת או עד למילוי תנאים שנקבעו בהחלטה (למשל לפי סעיפים 51 או 52 לפקודת התעבורה).

מוצע לחייב בעל רישיון שניתנה לגביו החלטה כאמור למסור למנהל את הרישיון בתוך התקופה שנקבעה, ומוצע לאפשר מסירת תחליפו, כדי לתת מענה למקרים שבהם הרישיון אבד או הופקד בידי רשות אחרת.

⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

אצילת סמכויות המנהל (א) המנהל רשאי לאצול לעובד המדינה את סמכויותיו לפי סימן זה, כולן או חלקן, לגבי כל שטח המדינה או חלק ממנו.
(ב) הודעה על אצילת סמכויות לפי סעיף קטן (א) תפורסם ברשומות.

סימן ט': תאונות ותקריות

הגדרות 46כט. בסימן זה –

”תאונה” – אירוע הקשור בהפעלת מסילת ברזל מקומית, שהתקיים לגביו אחד מאלה:

(1) במהלכו נהרג אדם או נפגע באופן חמור, או נגרם נזק חמור לרכוש;

(2) מנסיבותיו עולה כי תוצאה כאמור בפסקה (1) כמעט התרחשה;

”תאונה עם נפגעים” – תאונה שבמהלכה נהרג אדם או נפגע באופן חמור;

”תקרית” – אירוע הקשור בהפעלת מסילת ברזל מקומית, שאינו תאונה, אשר השפיע או עלול היה להשפיע על בטיחות הפעלתה של מסילת הברזל המקומית.

46ל. (א) אירעה תאונה, ימסור בעל היתר ההפעלה לגבי מסילת הברזל המקומית שבה אירעה התאונה, למנהל, הודעות ודיווחים כמפורט בפסקאות שלהלן, באופן ובמועדים המפורטים בהן:

חובת מסירת הודעות ודיווחים לגבי תאונות ותקריות

(1) הודעה בעל־פה על התאונה – בהקדם האפשרי לאחר שאירעה;

(2) דיווח בכתב על התאונה שבו יציין את פרטי התאונה, ובין השאר את מקום התאונה, זמן התרחשותה ותוצאותיה – בתוך 24 שעות ממועד התאונה;

(3) דיווח מפורט בכתב שבו יציין, נוסף על הפרטים כאמור בפסקה (2), גם את הסיבות המשוערות לתאונה ולתוצאותיה והפעולות שנקט למניעת הישנותן של תאונות – בתוך שבעה ימים ממועד התאונה.

ד ב ר י ה ס ב ר

פסילה כאמור תחול במהלך תקופת תוקפה של הפסילה לפי פקודת התעבורה, כולה או חלקה.

עוד מוצע להסמיך את המנהל לאצול לעובד המדינה את סמכויותיו לפי סימן ח' המוצע, כולן או חלקן, לגבי כל שטח המדינה או חלק ממנו.

לסימן ט' המוצע

לשם הבטחת פעילותה התקינה והבטחה של הרכבת המקומית ושמירה על חיי אדם ורכוש ולשם מניעת התרחשותם של אירועים בטיחותיים, מוצע להסדיר את הליך הבדיקה של תאונות ותקריות ברכבת מקומית ועריכת

לגבי רישיונות שניתנו או שחודשו לפי פקודה זו ותקופת תוקפם וכן לגבי כל מי שהתקבלה החלטה לפסילת רישיונו, להתלייתו לאי־חידושו או לשינוי תנאים או מגבלות בו, ועל החלטה כאמור שבוטלה או שונתה בידי בית משפט.

נוסף על הוראות פקודת התעבורה בנוגע לפסילת רישיון נהיגה על ידי בית משפט לתעבורה, אשר הוחלו, בשינויים המחויבים, לעניין רישיון לנהיגת רכבת מקומית, במסגרת סימן ד' המוצע, מוצע לקבוע הוראה ולפיה בית משפט לתעבורה רשאי לפסול אדם מלהחזיק ברישיון לנהיגת רכבת מקומית אם אותו אדם נפסל מלהחזיק ברישיון לנהיגה ברכב לפי הוראות פקודת התעבורה.

(ב) בעל היתר הפעלה ימסור למנהל, בשבוע הראשון של כל חודש, דיווח מפורט בכתב על התקריות שאירעו במסילת הברזל המקומית שלגביה ניתן לו ההיתר בחודש שקדם למועד הדיווח, ובו יציין, לגבי כל אחת מתקריות אלה, פרטים כאמור בסעיף קטן (א)(2) ר-3).

(ג) בעל היתר הפעלה ימסור למנהל, עד יום 31 בינואר בכל שנה, דוח שנתי המפרט את כל התאונות והתקריות שאירעו במסילת הברזל המקומית שלגביה ניתן לו ההיתר, בשנה הקודמת, ובו יציין, בין השאר, את המסקנות שהסיק מהתאונות והתקריות כאמור ואת הפעולות שנקט למניעת הישנותן; המנהל רשאי להורות לבעל היתר הפעלה לפרסם את הדוח כאמור, כולו או חלקו, כפי שיוורה; בעל היתר יישא בהוצאות הפרסום לפי סעיף קטן זה.

(ד) המנהל רשאי, לבקשתו של בעל היתר הפעלה, להאריך את המועדים להגשת הודעות ודיווחים לפי סעיף זה, אם שוכנע כי התקיימו נסיבות חריגות המצדיקות זאת.

46ל.א. (א) המנהל רשאי לערוך תחקיר בנוגע לתאונות ותקריות שאירעו, בין אם קיבל לגביהן דיווח לפי סעיף 46 ובין אם נודע לו עליהן בדרך אחרת (בסימן זה – תחקיר).

תחקיר בנוגע לתאונות ותקריות

(ב) המנהל ימסור לשר דוח לגבי כל תחקיר שערך בנוגע לתאונה; דוח כאמור יכלול את ממצאי התחקיר והמסקנות שהוסקו וכן המלצות למניעת הישנותן של תאונות.

(ג) המנהל ימסור לבעל היתר הפעלה דוח לגבי כל תחקיר שביצע בנוגע לתאונה או בנוגע לתקרית שאירעו במסילת הברזל המקומית שלגביה ניתן לו ההיתר; דוח כאמור יכלול את ממצאי התחקיר והמסקנות שהוסקו וכן המלצות למניעת הישנותן של תאונות.

(ד) המנהל יורה לבעל היתר הפעלה בדבר פעולות שעליו לבצען או להימנע מביצוען בהתאם למסקנות ולהמלצות המפורטות בדוח כאמור בסעיף זה, ככל שהדבר נדרש.

46ל.ב. (א) לשם עריכת תחקיר –

סמכויות המנהל לשם עריכת תחקיר

(1) יהיו נתונות למנהל הסמכויות המנויות בסעיף 46מב, ובלבד שעמד בתנאי הכשירות למינוי מפקח הקבועים בסעיף 46מא;

ד ב ר י ה ס ב ר

בשונה מהחקירה הפלילית. לצד סמכותו של המנהל לערוך תחקיר בעקבות תאונה או תקרית, מוצע לקבוע כי גם בעל היתר ההפעלה של מסילת הברזל המקומית שבה אירעה התאונה או התקרית יחויב בביצוע בדיקה ובהעברת דיווח למנהל, הכולל את הסיבות המשוערות לתאונה או לתקרית ולתוצאותיה והפעולות שנקט למניעת הישנותן.

תחקיר בקשר אליהן. אין מטרתו של סימן זה להסדיר מערך בדיקה חלופי לחקירה פלילית על ידי המשטרה, אלא הליך בדיקה שמטרתו הפקת לקחים לשם שיפור רמת הבטיחות ומתן הנחיות לעתיד על ידי המנהל לבעל היתר הפעלה. החשיבות בעריכת תחקיר לגבי אירועים בטיחותיים ברכבת מקומית נובעת מחומרת האירוע ולא רק מתוצאתו, וזאת

(2) רשאי המנהל לנקוט אמצעים לשמירה על המקום שבו אירעה התאונה או התקרית, לשמירה על הרכבת המקומית הנעה על מסילת הברזל שבה אירעה התאונה או התקרית או כל חלק ממנה, או לשמירה על כל דבר העשוי לשמש ראייה לנסיבות התאונה או התקרית, וכן רשאי המנהל להורות לבעל היתר הפעלה לנקוט אמצעים כאמור.

(ב) לא קיים בעל היתר הפעלה את הוראות המנהל לפי סעיף קטן (א)(2), רשאי המנהל לנקוט בעצמו אמצעים אלה ובעל ההיתר יישא בהוצאות הכרוכות בנקיטת האמצעים כאמור.

46לג. (א) אירעה תאונה, לא ייגש אדם למסילת ברזל מקומית שבה או שבקשר אליה אירעה התאונה, לא יביא לשינוי במצב של מסילת הברזל כאמור ולא ייגע בחפץ העשוי לשמש ראייה בתחקיר, אלא לשם הצלת חיים או אם התירו זאת משטרת ישראל או המנהל ובהתאם לתנאים כפי שהורו.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), אירעה תאונה עם נפגעים, לא יעשה אדם פעולה מהפעולות כאמור באותו סעיף קטן אלא אם כן התירה זאת משטרת ישראל ובהתאם לתנאים כפי שהורתה.

(ג) המנהל רשאי, לשם עריכת תחקיר, להורות על איסור הפעלת הרכבת המקומית הנעה על מסילת הברזל המקומית שבה אירעה התאונה, לתקופה ובתנאים כפי שיוורה.

46לד. (א) אירעה תאונה עם נפגעים, לא יפעיל המנהל את סמכויותיו לפי סימן זה אלא אם כן קיבל את אישורה של משטרת ישראל לכך.

(ב) אירעה תאונה שאינה תאונה עם נפגעים, רשאית משטרת ישראל להורות למנהל שלא להפעיל את סמכויותיו לפי סימן זה, אם הפעלת סמכות כאמור בידי המנהל עלולה לשבש הליכי חקירה פלילית או לפגוע בה.

(ג) משטרת ישראל רשאית להנחות את המנהל בדבר עריכת תחקיר לפי סימן זה באופן שימנע שיבוש הליכי חקירה פלילית או פגיעה בה.

הגבלת גישה למסילת ברזל מקומית

מניעת שיבוש חקירה פלילית או פגיעה בה

ד ב ר י ה ס ב ר

האמורות לעיל, אלא לפי אישור המשטרה. במקרים מעין אלה קיים סיכוי גבוה יותר כי תיפתח חקירה בדבר חשד לביצוע עבירות פליליות חמורות ולפיכך הכרחי כי הליך איסוף הראיות ממקום התאונה ייעשה בצורה שתשמר את אמינותן. במקביל, מוצע לקבוע כי המנהל לא יפעיל את סמכויותיו במצב זה, אלא באישור המשטרה. במקרה שבו אירעה תאונה בלא נפגעים, מוצע לקבוע כי המשטרה תהא רשאית להורות למנהל שלא להפעיל את סמכויותיו, אם יש בכך כדי לשבש הליכי חקירה פלילית. מוצע כי בכל

מוצע לקבוע איסור על כל אדם לגשת למסילת ברזל מקומית שבה אירעה תאונה, להביא לשינוי במצבה או לגעת בחפץ העשוי לשמש ראייה בתחקיר לגבי התאונה אלא לשם הצלת חיים או אם התירו זאת המשטרה או המנהל.

לצד סמכותם המקבילה של המנהל ושל המשטרה, מוצע לקבוע כי במקרה שבו נהרג אדם או נפגע באופן חמור בתאונה כאמור לא יעשה אדם פעולה מהפעולות

46ל. המנהל יפעיל את סמכויותיו לפי סימן זה בשים לב לצורך
לצמצם ככל האפשר את הפגיעה במעבר התקין ובתנועה
בדרך.

צמצום הפגיעה
במעבר תקין
ובתנועה בדרך

סימן י': טכוגרף

הגדרות 46ל. בסימן זה –

”טכוגרף” – מכשיר המותקן ברכבת מקומית והמיועד לרשום
נתונים הכוללים, בין השאר, את מועדי נסיעתה
ועצירתה של הרכבת המקומית, מהירות נסיעתה
ומרחק נסיעתה;

”כרטיס זיכרון” – כרטיס שעל גביו שבב מחשב, המיועד
לשמירה של נתונים שנרשמו בטכוגרף.

46ל. (א) נתונים שנרשמו ונשמרו על גבי כרטיס זיכרון בהתאם
להוראות לפי סעיף קטן (ב), ואשר הופקו כפלט, יהיו ראייה
קבילה בכל הליך משפטי לגבי מועדי נסיעתה ועצירתה של
הרכבת המקומית, מהירות נסיעתה ומרחק נסיעתה, ובלבד
שהוכחו כל אלה:

קבילות ראיות
שנשמרו בטכוגרף

(1) הרישום בכרטיס הזיכרון שהוגש לבית המשפט
באמצעות הפלט הוא הרישום שנעשה בטכוגרף בעת
ביצוע העבירה;

(2) דרך הפקת הפלט יש בה כדי להעיד על כך שהוא
זהה בתוכנו לחומר המחשב שממנו הופק;

(3) מרגע שהוצא כרטיס הזיכרון מהטכוגרף ועד
שהופק הפלט שהוגש לבית המשפט, לא נעשתה בו כל
פעולה שיש בה כדי לשנות פרט מהפרטים שנשמרו
בכרטיס הזיכרון.

ד ב ר י ה ס ב ר

המקומית, כאשר הנתונים המרכזיים הנרשמים בו נשמרים
בכרטיס זיכרון שבו הם זמני נסיעתה ועצירתה של הרכבת
המקומית, מהירות נסיעתה ומרחק נסיעתה.

מוצע לקבוע כי נתונים שנרשמו ונשמרו על גבי
כרטיס זיכרון בטכוגרף והופקו כפלט, יהיו ראייה קבילה
בכל הליך משפטי לעניין מועדי נסיעה, ועצירה, מהירות
נסיעה ומרחק נסיעה של הרכבת המקומית. כדי להבטיח
את אמינות הראייה, נדרש כי יתקיימו תנאים הקשורים
בין פעולת המכשיר, הרישום והפלט. זאת, בדומה להוראת
סעיף 27 לפקודת התעבורה לגבי קבילותן של ראיות
שנשמרו בטכוגרף המותקן ברכב.

עוד מוצע להעניק לשר המשפטים סמכות לקבוע
הוראות לעניין אופן ההחזקה, השמירה והטיפול בכרטיס
הזיכרון ובפלט ואופן הגשתם לבית המשפט.

מוצע לקבוע איסור על בעל היתר הפעלה, מנהל
תפעול ונהג של רכבת מקומית לשנות או להסיר נתונים
שנשמרו בכרטיס זיכרון כאמור.

מקרה אחר של תאונה או תקרית, משטרת ישראל תהא
רשאית להנחות את המנהל בדבר עריכת תחקיר למניעת
שיבוש הליכי חקירה.

מוצע להעניק למנהל, לשם ביצוע תחקיר בנוגע
לתאונה, סמכות להורות על איסור הפעלת הרכבת
המקומית שבה אירעה התאונה. עוד מוצע כי הסמכויות
הנתונות למנהל לפי סימן י"א לצורך פיקוח על ביצוע
ההוראות לפי פרק ד' המוצע, יהיו נתונות לו לשם עריכת
תחקיר. כמו כן מוצע לחייב בעל היתר הפעלה בהוצאת
שהוציא המנהל לשם ביצוע הוראות שנתן לבעל ההיתר,
אשר לא בוצעו על פי דרישתו.

לסימן י' המוצע

מוצע להסמיך את השר לקבוע חובת התקנת טכוגרף
ברכבת מקומית, בדומה למכשיר הטכוגרף המותקן בכלי
רכב ציבוריים אחרים, וכן הוראות לעניין סוגו ומאפייניו
והוראות נוספות הקשורות בתקינותו ופעולתו של הטכוגרף.
תפקידו של הטכוגרף לרשום נתונים בדבר תנועת הרכבת

(ב) השר יקבע הוראות לעניין חובת התקנת טכוגרף ברכבת מקומית וכן לעניין סוג הטכוגרף שיותקן כאמור ומאפייניו, אופן הפעלתו, תחזוקתו והבטחת תקינותו ודרך רישום הנתונים בו והפקתם.

(ג) שר המשפטים יקבע הוראות לעניין אופן ההחזקה, השמירה והטיפול בכרטיס זיכרון ובפלט שהופק ממנו, ואופן הגשתם לבית המשפט.

46לח. בעל היתר הפעלה, מנהל תפעול ומי שנוהג ברכבת מקומית, לא ישנו ולא יסירו נתונים שנשמרו בכרטיס זיכרון; השר רשאי לקבוע מקרים שבהם לא תיחשב העברת מידע מכרטיס זיכרון כשינוי או כהסרה של נתונים שנשמרו בו.

איסור לשנות או להסיר נתונים שנשמרו בכרטיס זיכרון

46לט. (א) שוטר רשאי לדרוש מבעל היתר הפעלה או ממי מטעמו, או ממי שנוהג ברכבת מקומית, שימסור לו את כרטיס הזיכרון, בתחילתו או בסופו של מסלול נסיעתה של הרכבת המקומית או באזור התפעול והתחזוקה; לעניין זה, "אזור תפעול ותחזוקה" – אזור המיועד לתפעול ולתחזוקה של רכבת מקומית, ואשר הוצב לגביו תמרוז מתאים לפי פקודת התעבורה.

חובה למסור לשוטר כרטיס זיכרון

(ב) התקיים תנאי מהתנאים המפורטים בפסקאות (1) עד (3), רשאי שוטר לדרוש מבעל היתר הפעלה או ממי מטעמו, או ממי שנוהג ברכבת המקומית, שימסור לו, באופן מיידי, את כרטיס הזיכרון;

(1) אירעה תאונה;

(2) התעורר חשד אצל השוטר לביצוע עבירה הקשורה בתנועה בדרך;

(3) הדבר נדרש לצורך שמירה על שלום הציבור בתנועה בדרך.

(ג) סירב בעל היתר הפעלה או מי מטעמו, או אדם הנוהג ברכבת מקומית, למסור לשוטר כרטיס זיכרון על פי דרישתו, רשאי השוטר לאחר שקיבל אישור לכך מאת ראש מחלקת התנועה במשטרת ישראל, להוציא את כרטיס הזיכרון מהטכוגרף, ובלבד שינקוט את אמצעי הזהירות הסבירים הדרושים כדי להגן על המידע השמור בו.

ד ב ר י ה ס ב ר

בכל מקרה אחר, מוצע להסמיך שוטר לדרוש כאמור רק באזור תפעול ותחזוקה, כדי שלא להפריע לפעילות הסדירה של הרכבת המקומית ולשאר המשתמשים בדרך. עוד מוצע להתיר לשוטר, לאחר שקיבל אישור לכך מאת ראש מחלקת התנועה במשטרת ישראל, להוציא את כרטיס הזיכרון מהטכוגרף תוך נקיטת אמצעים סבירים להגנת המידע השמור בו, אם דרישתו לקבל את הכרטיס לא קיימה.

כדי שכרטיס זיכרון ישמש ראייה בידי שוטר, מוצע לאפשר לשוטר לדרוש, באופן מיידי, את כרטיס הזיכרון מאת בעל היתר הפעלה או מי מטעמו וכן מנהג הרכבת המקומית, במקרים אלה:

(1) אירעה תאונה;

(2) התעורר חשד אצל השוטר כי בוצעה עבירה הקשורה בתנועה בדרך;

(3) הדבר נדרש לשמירת שלום הציבור בדרך.

סימן י"א: סמכויות פיקוח

פיקוח 46מ. (א) המנהל יפקח על ביצוע ההוראות לפי פרק זה, ובכלל זה על פעילותם של בעל היתר הפעלה ושל מנהל תפעול.

(ב) המנהל רשאי להזמין, בכל עת, בעל היתר הפעלה או מנהל תפעול להתייצב לפניו לשם בירור כל עניין לפי פקודה זו כפי שיפרט בהזמנה.

מינוי מפקחים 46מא. השר רשאי למנות, מבין עובדי משרדו, מפקחים שיפעלו לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי פרק זה, ובלבד שלא ימונה מפקח לפי סעיף זה, אלא אם כן מתקיימים לגביו כל אלה:

(1) משטרת ישראל הודיעה, בתוך שלושה חודשים ממועד פנייתו של השר אליה, כי אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי פקודה זו, כפי שהורה השר, בהסכמת השר לביטחון הפנים;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים ככל שהורה השר, בהסכמת השר לביטחון הפנים.

סמכויות פיקוח 46מב. לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי פרק זה, רשאי המנהל, לאחר שעמד בתנאים המנויים בסעיף 46מא וכן רשאי מפקח שמונה לפי הוראות הסעיף האמור –

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח את ביצוע ההוראות לפי פרק זה או להקל על ביצועו; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט שהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995⁹;

(3) לערוך בדיקות או מדידות וכן ליטול דוגמאות לשם בדיקה, ולהורות על מסירת הדוגמאות לבדיקת מעבדה או לבדיקה בידי גורם אחר שעליו הורה המנהל או על שמירתן לתקופה שיוורה, או לנהוג בהן בדרך אחרת;

ד ב ר י ה ס ב ר

הרכבת המקומית. מוצע כי לשם הפעלת סמכויות אלה יקבלו מפקחים, ובכלל זה המנהל עצמו, הכשרה מתאימה שעליה יורה השר בהסכמת השר לביטחון הפנים. כמו כן מוצע להתנות הסמכת מפקח בתנאי ולפיו המשטרה מסרה לגביו הודעה כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי. עוד מוצע כי המפקחים יענדו, בעת מילוי תפקידם, תג מזהה ויישאו תעודה המעידה על תפקידם ועל סמכויותיהם.

לסימן י"א המוצע

מוצע להעניק למנהל לעניין מסילת ברזל מקומית סמכויות לפיקוח ובקרה על פעולות בעל היתר הפעלה ומנהל תפעול. מוצע כי המנהל יסתייע במפקחים אשר יוסמכו לשם כך בידי השר, לשם ביצוע סמכויות הפיקוח כאמור. סמכויות אלה יכללו, בין השאר, הזמנת בעל היתר הפעלה ומנהל תפעול לבירור לפני המנהל, ביקור במקום פעולתו של בעל ההיתר, לקיחת מסמכים ודוגמאות לבדיקה מחוץ למקום בעל ההיתר, וכן בדיקת פעולת

⁹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

(4) להיכנס לכל מקום, לרבות למסילת ברזל מקומית ולכל אמצעי תחבורה אחר המשמש בעל היתר הפעלה, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט;

(5) לדרוש מבעל היתר הפעלה, או ממי מטעמו, שהוא בעל רישיון לנהיגת רכבת מקומית או בעל הכשרה מתאימה אחרת, להפעיל את הרכבת המקומית או לנהוג בה, לפי העניין.

46מג. מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי סימן זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

- (1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;
- (2) יש בידו תעודת מפקח החתומה בידי המנהל, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

סימן י"ב: עיצום כספי

46מז. (א) הפר בעל היתר הפעלה הוראה מההוראות לפי פרק זה, כמפורט להלן, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן זה, בסכום של 200,000 שקלים חדשים:

- (1) הפר תנאי מתנאי התכנית לניהול הבטיחות במסילת הברזל המקומית או תנאי מתנאי התפעול והתחזוקה של מסילת הברזל המקומית, שפורטו בתכנית ההפעלה כפי שאושרה בידי המנהל לפי סעיפים 146(2) או 46יא, בניגוד להוראות סעיף 46יא(א);
- (2) הפר תנאי או הוראה לעניין הפעלת מסילת ברזל מקומית או שמירה על תקינותה או על הבטיחות בה, שקבע השר לפי סעיפים 46(ד) או 57(א3) או 46(ג3), בניגוד להוראות סעיף 46יא(א);

(3) לא העסיק מנהל תפעול, בניגוד להוראות סעיף 46יא(ב) או העסיק מנהל תפעול שלא בהתאם להוראות שנקבעו לפי הסעיף האמור;

(4) העסיק למטרת נהיגת רכבת מקומית מי שאינו בעל רישיון לנהיגת רכבת מקומית, בניגוד להוראות סעיף 46יא(ג).

(ב) הפר בעל היתר הפעלה הוראה מההוראות לפי פרק זה, כמפורט להלן, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן זה, בסכום של 50,000 שקלים חדשים:

ד ב ר י ה ס ב ר

העיצום הכספי הוא אמצעי אכיפה רגולטורי יעיל ומהיר, המוטל בידי הרשות המינהלית ומטרתו להביא להגברת הציות להוראות חוקיות. לנוכח העובדה שמדובר בהליך מינהלי, עשויה יעילותו ומהירותו לשמש גורם מרתיע ולהביא

לסימן י"ב המוצע

מוצע להעניק למנהל לעניין מסילת ברזל מקומית סמכות להטיל עיצום כספי על בעל היתר להפעלת מסילת ברזל מקומית שהפר את חיוביו, כמפורט בסימן י"ב המוצע.

- (1) העסיק במסילת הברזל המקומית בעלי תפקידים שלא קיבלו הכשרה בהתאם לתנאי ההכשרה שפורטו בתכנית ההפעלה כפי שאושרה בידי המנהל לפי סעיפים 246(2) או 46יא או בהתאם לתנאים שקבע השר לפי סעיף 57(א)3(י), בניגוד להוראות סעיף 46יא(א);
- (2) הפר תנאי מהתנאים לעניין סדרי ההפעלה של מסילת הברזל המקומית או לעניין תנאי ההסעה של נוסעים ושל כבודתם ברכבת המקומית, שפורטו בתכנית ההפעלה כפי שאושרה בידי המנהל לפי סעיפים 246(2) או 46יא, בניגוד להוראות סעיף 46יא(א).
- (ג) הפר בעל היתר הפעלה הוראה מההוראות לפי פרק זה, כמפורט להלן, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן זה בסכום של 10,000 שקלים חדשים:

- (1) הפר תנאי או הוראה שפורטו בתכנית ההפעלה כפי שאושרה בידי המנהל לפי סעיפים 246(2) או 46יא, שאינו אחד מהתנאים המנויים בסעיפים קטנים (א) או (ב), בניגוד להוראות סעיף 46יא(א);
- (2) לא מסר למנהל הודעה או דיווח לגבי תאונה או תקרית, בניגוד להוראות סעיף 46ל.

46מזה. (א) היה למנהל יסוד סביר להניח כי בעל היתר הפעלה הפר הוראה מההוראות לפי פרק זה, כאמור בסעיף 46מד (בסימן זה – המפר), ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בסימן זה – הודעה על כוונת חיוב).

- (ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין המנהל, בין השאר, את אלה:
- (1) המעשה או המחדל (בסימן זה – המעשה), המהווה את ההפרה;
- (2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;
- (3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני המנהל לפי הוראות סעיף 46מו;

הודעה על כוונת חיוב בעיצום כספי

ד ב ר י ה ס ב ר

(2) עיצום כספי בסכום של 50,000 שקלים חדשים – בשל הפרת הוראות העוסקות בהכשרת בעלי תפקידים במסילת הברזל המקומית ואופן מתן השירות על ידי בעל היתר;

(3) עיצום כספי בסכום של 10,000 שקלים חדשים – בשל הפרת הוראות העוסקות במתן דיווח למנהל, או הפרה של הוראות נוספות אחרות הכלולות בתכנית ההפעלה כפי שאושרה בידי המנהל.

להקטנת השכיחות של הפרת החובות שבשלהן ניתן להטילו. התלת העיצום הכספי נבדלת מהטלת סנקציה פלילית בכך שהיא אינה מלווה בקלון החברתי שכרוכה בו הרשעה בפלילים, והיא אף אינה גוררת אחריה רישום פלילי.

מוצע לקבוע כי הסכום שיוטל כעיצום כספי יהיה בהתאם לחומרת ההפרה, ולקבוע שלוש רמות של עיצום כספי:

- (1) עיצום כספי בסכום של 200,000 שקלים חדשים – בשל הפרת הוראות משמעותיות הכרוכות בפגיעה בבטיחות הפעלתה של הרכבת המקומית;
- מוצע כי המנהל יהיה רשאי להפחית את סכום העיצום הכספי שיטיל מהסכום הקבוע כאמור, רק במקרים או בנסיבות שהשר בהסכמת שר המשפטים קבע כי הם מצדיקים זאת, ובשיעורים כפי שקבע.

(4) שיעור התוספת על העיצום הכספי בהפרה נמשכת או בהפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 46מח.

46מז. מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 46מז רשאי לטעון את טענותיו, בכתב, לפני המנהל, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה.

זכות טיעון

46מז. (א) טען מפר את טענותיו לפני המנהל לפי הוראות סעיף 46מז, יחליט המנהל, לאחר ששקל את הטענות שנטענו, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 46מט.

החלטת המנהל ודרישת חיוב

(ב) (1) החליט המנהל לפי הוראות סעיף קטן (א) להטיל על המפר עיצום כספי, ימסור לו דרישה לשלם את העיצום הכספי (בסימן זה – דרישת חיוב); בדרישת החיוב יציין המנהל, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלומו.

(2) החליט המנהל לפי הוראות סעיף קטן (א) שלא להטיל על המפר עיצום כספי, ימסור לו הודעה על כך.

(ג) לא ביקש המפר לטעון את טענותיו לפי הוראות סעיף 46מז, בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו ההודעה על כוונת חיוב, יראו הודעה זו, בתום 30 הימים האמורים, כדרישת חיוב שנמסרה למפר במועד האמור.

46מח. (א) בהפרה נמשכת ייווסף על העיצום הכספי החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.

הפרה נמשכת והפרה חוזרת

(ב) בהפרה חוזרת ייווסף על העיצום הכספי שהיה ניתן להטיל בשלה אילו היתה הפרה ראשונה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות לפי פרק זה כאמור בסעיף 46מד, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר העיצום הכספי.

46מט. (א) המנהל אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בסימן זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).

סכומים מופחתים

ד ב ר י ה ס ב ר

סמכות להטיל עיצום כספי בשל הפרה נמשכת ובשל הפרה חוזרת.

להשלמת אמצעי אכיפה זה, מוצע לקבוע כי המנהל יפרסם את דבר הטלת העיצום הכספי והפרטים הקשורים בו באופן שיבטיח שקיפות של הפעלת שיקול הדעת בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי.

לפי המוצע, לשם הטלת עיצום כספי יידרש המנהל, קודם לכל, למסור הודעה על כוונה להטיל עיצום כספי, תוך מתן אפשרות לבעל ההיתר להביא את טענותיו לפני המנהל כנגד טענות אלה. כמו כן מוצע לאפשר לבעל היתר להגיש ערעור לבית משפט השלום כנגד החלטת המנהל להטיל עליו עיצום כספי. עוד מוצע להעניק למנהל

(ב) השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להפחית את סכום העיצום הכספי הקבוע בסימן זה, בשיעורים שיקבע.

346. (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת החיוב, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני המנהל כאמור בסעיף 46מו – ביום מסירת ההודעה על כוונת חיוב; הוגש ערעור לבית משפט לפי סעיף 46נד ועוכב תשלומו של העיצום הכספי לפי אותו סעיף, יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערעור.

(ב) סכום העיצום הכספי יעודכן ב־1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור עליית המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ב־1 בינואר של השנה הקודמת; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(ג) הודעה על סכום העיצום הכספי המעודכן לפי סעיף קטן (ב), תפורסם ברשומות.

146א. העיצום הכספי ישולם בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת החיוב כאמור בסעיף 46מז.

146ב. לא שולם עיצום כספי במועד, ייוספו עליו, לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961¹⁰ (בסימן זה – הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו.

146ג. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גבייה)¹¹.

146ד. על דרישת חיוב לפי סימן זה ניתן לערער לבית משפט השלום, בתוך 30 ימים מיום מסירת הדרישה למערער.

146ה. (א) אין בהגשת ערעור לפי סימן זה כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא אם כן הסכים לכך המנהל או אם בית המשפט הורה אחרת.

(ב) החליט בית המשפט לקבל ערעור שהוגש לפי סעיף 46נד, לאחר ששולם העיצום הכספי, יוחזר סכום העיצום הכספי או כל חלק שהופחת בידי בית המשפט, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

146ו. (א) הוטל עיצום כספי לפי סימן זה, יפרסם המנהל את הפרטים כמפורט להלן, באופן שיבטיח שקיפות של הפעלת שיקול הדעת בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:

(1) דבר הטלת העיצום הכספי;

סכום מעודכן של העיצום הכספי

המועד לתשלום העיצום הכספי

הפרשי הצמדה וריבית

גבייה

ערעור

עיכוב תשלום העיצום הכספי והחזרתו

פרסום

¹⁰ ס"ח התשכ"א, 192.

¹¹ חוקי א"י, כרך ב' עמ' (ע) 1374, (א) 1399.

- (2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבות ההפרה;
- (3) סכום העיצום הכספי שהוטל;
- (4) אם הופחת העיצום הכספי – הנסיבות שבשלהן הופחת סכום העיצום ואחוזי ההפחתה;
- (5) שמו של התאגיד המפר ופרטים על אודותיו.

(ב) על אף הוראות סעיף זה, לא יפרסם המנהל פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998¹², וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה, שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

סימן י"ג: עונשין

46נז. הוראות סימן זה יחולו לעניין מסילת ברזל מקומית, נוסף על הוראות פרק ד' כפי שהוחלו בסעיף 46ב.

עונשין

46נח. (א) המפעיל, בעצמו או באמצעות אחר, מסילת ברזל מקומית בלי שיש בידו או בידי מי שמטעמו הוא מפעיל את מסילת הברזל המקומית, היתר הפעלה לגבי אותה מסילת ברזל מקומית, או בניגוד לתנאים או למגבלות שנקבעו בהיתר ההפעלה, בניגוד להוראות סעיף 46ד, דינו – מאסר שלוש שנים או קנס בשיעור כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א)4 לחוק העונשין.

עבירות בקשר למסילת ברזל מקומית

(ב) הנוהג ברכבת מקומית בלי שיש בידו רישיון תקף לנהיגת רכבת מקומית או בניגוד לתנאי או למגבלה שנקבעו ברישיון כאמור או להוראה מההוראות לפי סימן ח', בניגוד להוראות סעיף 46ז, דינו – מאסר שלוש שנים.

(ג) אלה דינם מאסר שנתיים:

(1) בעל היתר הפעלה, מנהל תפעול או מי שנוהג ברכבת מקומית, אשר שינו או הסירו נתונים שנשמרו בכרטיס זיכרון, בניגוד להוראות סעיף 46לח;

(2) בעל היתר הפעלה או מי מטעמו, או מי שנוהג ברכבת מקומית, אשר לא מסרו לשוטר כרטיס זיכרון על פי דרישתו, בניגוד להוראות סעיף 46לט(א) או (ב).

(ד) המשמש מנהל תפעול בלי שיש בידו רישיון מנהל תפעול לפי סימן ז', בניגוד להוראות סעיף 46יב, דינו – מאסר שנה.

ד ב ר י ה ס ב ר

כך, לפי המוצע יחולו לעניין מסילת ברזל מקומית גם עבירות אלה: הפעלת מסילת ברזל מקומית בלא היתר הפעלה; נהיגה ברכבת מקומית בלא רישיון נהיגה תקף (לרבות בעת פסילה מהחזיק בו או בהיותו מותלה) או בניגוד לתנאי או למגבלה שנקבעו בו; שינוי או הסרה של

לסימן י"ג המוצע

מוצע לקבוע, כי נוסף על פרק ד' הקובע עבירות פליליות לעניין מסילת ברזל, יחולו לעניין מסילת ברזל מקומית עבירות פליליות נוספות הנובעות מהפעילות במסילת הברזל המקומית.

¹² ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

(ה) מנהל תפעול הפועל בניגוד לתנאי או למגבלה שנקבעו ברישיון מנהל התפעול או בניגוד להוראות לפי סעיף 57(א3)פ, דינו – מאסר שישה חודשים.

אחריות נושא משרה 46נט. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן בתאגיד

למניעת עבירה מהעבירות לפי סעיף 46נח, בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו קנס כאמור בסעיף 61(א4) לחוק העונשין.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף 46נח בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א). אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

(ג) בסעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, בעל תפקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו נעברה העבירה ושותף למעט שותף מוגבל.

סימן י"ד: הוראות שונות

הפעלת סמכויות 46ס. הפעלת סמכויות המנהל לפי פרק זה לעניין בעל זיכיון לפי סעיף 46א(א), תיעשה, בין השאר, בשים לב להוראות הסכם הזיכיון.

סמכות לדרוש פרטים מנוסע 46סא. פקיד רכבת רשאי, לשם שמירה על התנהגות נאותה ברכבת המקומית ולאחר שהציג תעודת פקיד רכבת החתומה בידי בעל היתר ההפעלה של מסילת הברזל, המזהה אותו ואת תפקידו כפי שייקבע בתקנות, לדרוש מנוסע ברכבת המקומית אשר הפר לנגד עיניו הוראות לפי פקודה זו הנוגעות לרכבת המקומית, להזדהות לפניו במסירת שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המעידה על זהותו, ולרשום את פרטי הנוסע.

ד ב ר י ה ס ב ר

מפעיל מסילת הברזל המקומית לפי הוראות סעיף 46א(א) לפקודה. המנהל הוא בעל הסמכות השלטונית, הנדרש להפעיל את סמכות ההסדרה בנוגע למפעיל מסילת ברזל מקומית, בעוד הסכם הזיכיון יוצר חיובים במישור החוזי בין המדינה לבין מי שההסכם נכרת איתו. אין ההסדר החוזי יכול לאיין או להחסיר מסמכותו של המנהל, שכן מדובר בסמכויות במישורים שונים, אך עם זאת מוצע כי במסגרת השיקולים ששוקל המנהל במסגרת הפעלת סמכויותיו לפי פרק ד' בנוסחו המוצע ישקול גם את החיובים במישור החוזי.

כדי שיוכל בעל היתר הפעלה להתמודד עם פגיעה קניינית שנעשתה כנגדו בידי נוסע, בשל שימוש לא נאות ברכוש או התנהגות בלתי נאותה ברכבת המקומית, מוצע לאפשר לפקיד רכבת, אם הנוסע נהג כאמור לנגד עיניו, לדרוש כי הנוסע יזדהה לפניו, וזאת לאחר שפקיד הרכבת הציג את עצמו לפני הנוסע.

נתונים שנשמרו בכרטיס זיכרון שבטכוגרף, על ידי בעל היתר הפעלה, מנהל תפעול או מי שנוהג ברכבת מקומית, או אי-מסירת כרטיס זיכרון כאמור לשוטר לפי דרישתו; עיסוק במנהל תפעול בלא רישיון מנהל תפעול תקף.

עוד מוצע לקבוע חובה על נושא משרה בתאגיד, כהגדרתו המוצעת, לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה המנויה בסימן זה. כמו כן מוצע לקבוע חזקה, שאם נעברה עבירה כנוכח בסימן זה, בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, ולפיה ייחשב נושא משרה בתאגיד כמפר חובתו לפקח ולמנוע עבירה כאמור.

לסימן י"ד המוצע

בסימן זה מוצעות הוראות כלליות לעניין מסילת ברזל מקומית.

לפי המוצע, הפעלת סמכויות המנהל לפי פרק ד' תיעשה בשים לב, בין השאר, להוראות הסכם הזיכיון להפעלת מסילת ברזל מקומית שנחתם בין המדינה לבין

31. בסעיף 48 לפקודה – תיקון סעיף 48
- (1) בכותרת השוליים, במקום "שלא על ידי הרשות" יבוא "שאינה מסילת ברזל מקומית";
- (2) במקום "לאחר התייעצות עם הרשות ובאישור" יבוא "באישור" ובמקום הסיפה החל במילים "בסעיף 46א" יבוא "בסעיף 46".
32. בסעיף 48א(א) לפקודה, המילים "של הרשות או של מי שאינו הרשות" – יימחקו. תיקון סעיף 48א
33. בסעיף 51 לפקודה, המילים "או לרשות" – יימחקו. תיקון סעיף 51
34. סעיפים 54 ו-56 לפקודה – בטלים. ביטול סעיפים 54 ו-56
35. בסעיף 57 לפקודה –
- (1) במקום כותרת השוליים יבוא "תקנות";
- (2) בסעיף קטן (א) –
- (א) ברישה, במקום "בדבר הפעלת מסילה" יבוא "לעניין פקודה זו";
- (ב) אחרי פסקה (3) יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיפים** סעיף 48 לפקודה שעניינו הפעלת מסילת ברזל מקומית שלא על ידי הרשות, מסמיך את השר, לאחר התייעצות עם הרשות ובאישור הממשלה לאשר בתנאים שיקבע בנייתה, הפעלתה וניהולה של מסילת ברזל שאינה מסילת ברזל מקומית, למי שאינו הרשות.
- 31 ער 33** סעיף 48 לפקודה שעניינו הפעלת מסילת ברזל מקומית שלא על ידי הרשות, מסמיך את השר, לאחר התייעצות עם הרשות ובאישור הממשלה לאשר בתנאים שיקבע בנייתה, הפעלתה וניהולה של מסילת ברזל שאינה מסילת ברזל מקומית, למי שאינו הרשות.
- סעיף 48 לפקודה שעניינו ביטול אישור להפעלת מסילה והפעלתה על ידי אחר, מסמיך את השר, אם מצא כי מסילת ברזל אינה מופעלת להנחת דעתו או לאחר שקבע כי שיקולי מדיניות תחבורתית מחייבים זאת, להורות בצו כי מסילת ברזל או חלק ממנה, של הרשות או של מי שאינו הרשות, תנוהל או תופעל בידי מי שנקבע בצו ובהתאם לאמור בו.
- סעיף 51 לפקודה, שעניינו המצאת מסמכים, קובע כי כל מסמך שיש חובה או רשות להמציאם למדינה או לרשות לפי הפקודה יכול שיומצאו במשרד הראשי של המנהל או במשלוח אליו בדואר רשום.
- מוצע לתקן את הסעיפים האמורים ולהתאימם למצב הקיים שבו הרשות אינה קיימת עוד.
- סעיף 48א לפקודה לא חל, לפי המוצע, לעניין רכבת מקומית (ר' סעיף 46ב(6) המוצע) אך הוראה דומה לסעיף זה שעניינה צו הפעלת מסילת ברזל בידי אחר, מוצעת גם לעניין מסילת ברזל מקומית במקרה שבו בוטל או בטל ההיתר להפעלתה לפי הוראות סעיף 46ט(ר' סעיף 48ט(ה) המוצע).
- סעיפים** סעיף 54 לפקודה שעניינו מעצר פקיד רכבת, 34 ו-35 קובע לאמור:
- "מעצר פקיד רכבת"**
54. לא ייעצר פקיד רכבת בעת מילוי תפקידו עד שניתנה למנהל הזדמנות למצוא לו מחליף אלא אם הואשם בעבירה שדינה מאסר עשר שנים או יותר"
- סעיף זה קובע כי אין לבצע מעצר כנגד פקיד רכבת בעת מילוי תפקידו. מוצע לבטל סעיף זה שכן הוראה זו אינה עומדת בעקרונות המשפט המקובלים כיום, ודיני המעצר החלים במדינה יחולו גם לעניין מעצר זה.
- סעיף 56 לפקודה שעניינו תקנות השר, קובע לאמור:
- "תקנות השר"**
56. השר רשאי להתקין תקנות לענינים אלה, ובכל תקנה רשאי הוא להורות שעל המפר אותה יוטל קנס שלא יעלה על 30 לירות:
- (1) הסדרה דרך כלל של ניהול המסילה והשימוש בה;
- (2) הגדרת סמכויותיו של המנהל;
- (3) (בוטלה);
- (4) (בוטלה);
- (5) הובלת מכתבים במסילה;
- (6) הבטחת השמירה על נכסי המדינה או הרשות במסילה."
- סעיף 57 לפקודה שעניינו תקנות בדבר הפעלת מסילה, מסמיך את השר להתקין תקנות בדבר הפעלת מסילה, ובין השאר בעניינים המנויים בסעיף האמור.
- מוצע לאחד את סעיפי ההסמכה להתקנת תקנות לפי הפקודה ולהרחיבם בהתאם להוראות התיקון המוצע.

”(א3) הסדרת ניהול המסילה, הפעלתה והשימוש בה;

(ב3) הגדרת סמכויותיו של המנהל;

(ג3) שמירת הבטיחות במסילה;

(ד3) דרכי המצאת הודעות לפי פקודה זו;

(ה3) הבטחת השמירה על נכסי המדינה במסילה;

(ו3) הוראות לעניין בקשה לקבלה או לחידוש של היתר הפעלה, של רישיון מנהל תפעול ושל רישיון לנהיגת רכבת מקומית, לפי סימנים ה', ז' ו'ח' בפרק ד'1, לרבות מועדי הגשתה, הפרטים שתכלול ומסמכים שיצורפו אליה והאגרה בעד הגשת הבקשה לקבלת הרישיון או לחידוש;

(ז3) הוראות לעניין הבחינות הנדרשות לצורך הסמכת מנהל תפעול, לרבות השתלמויות שעל בעל רישיון מנהל תפעול להשתתף בהן במטרה להבטיח את כשירותו הנמשכת;

(ח3) הוראות לעניין אופן פעילותו וחובותיו של מנהל תפעול;

(ט3) הוראות לעניין פרטים שייכללו ברישיון לנהיגת רכבת מקומית ותקופת תוקפו של רישיון כאמור, ורשאי השר לקבוע תקופות תוקף שונות בהתאם למטרת הנהיגה ברכבת המקומית;

(י3) הוראות לעניין הכשרה לנהיגה ברכבת מקומית, לרבות השתלמויות שעל בעל רישיון לנהיגת רכבת מקומית להשתתף בהן במטרה להבטיח את כשירותו הנמשכת, וכן תנאים הנדרשים ממדריכים ללימוד נהיגה ברכבת מקומית ומבוחנים בבחינות לשם קבלת רישיון לנהיגת רכבת מקומית, ורשאי השר לקבוע כי הכשרה כאמור תיערך בידי בעל היתר להפעלת מסילת ברזל מקומית כהגדרתו בסעיף 46”;

(ג) אחרי פסקה (4) יבוא:

”(5) הסדרים לעניין כרטיס חכם, ובכלל זה לעניין הנפקתו, טעינתו והשימוש בו וכן המערכות הנדרשות לשם ביצוע הפעולות כאמור ובקרה עליהן (בסעיף זה – כרטיס חכם), ובין השאר –

(א) מאפייני הכרטיס החכם;

(ב) קביעת אופן ההנפקה של כרטיס חכם והתנאים להנפקתו, ובכלל זה הגורמים שיבצעו הנפקה כאמור, לרבות מאפייניהם, כשירותם ותנאי סף נוספים הנדרשים מהם, וכן מידע שגורמים אלה יהיו רשאים לקבל ממי שמבקש כי יונפק לו כרטיס חכם אישי, לצורך הנפקת הכרטיס, ודרכי אימות המידע כאמור;

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד מוצע להסמיך את השר לקבוע הסדרים לעניין שימוש בכרטיס חכם המיועד לתשלום בעד שכר נסיעה ברכבת ובעד שכר נסיעה בשירותי תחבורה ציבורית אחרים. טכנולוגיית הכרטיס החכם היא טכנולוגיה מתקדמת המקובלת בעולם, אשר עתידה להחליף את הכרטיס הקיים כיום, ובמסגרתה יתאפשר שימוש בכרטיס אלקטרוני אשר יכול להכיל כמה הסדרי נסיעה המותאמים לנתוני הנוסע

במסגרת זו מוצע, בין השאר, להסמיך את השר להתקין תקנות לעניין הסדרת ניהול המסילה והשימוש בה, לעניין הגדרת סמכויותיו של המנהל, שמירת הבטיחות במסילה ולעניין בקשה לקבלה או לחידוש של היתר הפעלה, של רישיון מנהל תפעול או של רישיון לנהיגת רכבת מקומית, והאגרות בעד הגשת בקשות כאמור.

(ג) ביטולו של כרטיס חכם;

(ד) הסדרים לעניין אחריות, ככל שתחול, בשל שימוש לרעה בכרטיס חכם או איבודו ותנאים נוספים לעניין זה; הסדרים ותנאים כאמור יכול שיהיו שונים לפי סוגים של כרטיסים חכמים או של הסדרי נסיעה שנטענו בהם;

(ה) הסמכת המנהל, בהסכמת המפקח על התעבורה, לקבוע סוגים של הסדרי נסיעה שניתן לרכוש ולטעון על גבי כרטיס חכם, לרבות הסדרי נסיעה משותפים עם שירותי תחבורה ציבורית אחרים, ובכלל זה לקבוע כי רכישה וטעינה של הסדרי נסיעה מסוימים מותרות במסירת מידע מוזהה ככל שמידע כאמור נדרש לצורך הסדר הנסיעה המסוים ובמידה הנדרשת לשם כך, וכן לקבוע כי הסדרים מסוימים כאמור ייטענו על גבי כרטיס חכם אישי בלבד אלא אם כן הורה המנהל בהסכמת המפקח על התעבורה, אחרת; ואולם אין בהוראות פסקת משנה זו כדי לגרוע מההוראות לפי חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996¹⁵, לעניין מחירי נסיעה ברכבת;

(ו) הסדרים לעניין סליקה;

(ז) הקמת מרכזים, בידי המדינה או מי מטעמה, לשם ביצוע הפעולות כמפורט להלן, כולן או חלקן (בפסקה זו – מרכזי שירות):

(1) סליקה;

(2) הנפקת כרטיסים חכמים וטעינתם וכן בקרה על ההנפקה והטעינה כאמור ובקרה על ביצוע פעולות אלה בידי מנפיק אחר של כרטיס חכם;

(3) מתן שירות לציבור המשתמשים בכרטיסים חכמים ולמנפיקים של כרטיסים חכמים, ואיסוף המידע הנדרש לשם כך;

ד ב ר י ה ס ב ר

מעריך אחד יש צורך לעשות שימוש בכרטיס חכם שהוא אמצעי טכנולוגי, המאפשר טעינת נתונים המגדירים זכויות נסיעה מגוונות שתמורתן שולמה מראש, וביצוע חלוקת פדיון בין מפעילי התחבורה הציבורית השונים. יצוין כי לפי המוצע, יהיה ניתן להטעין על גבי כרטיס חכם זכויות נסיעה ברכבת בלבד או זכויות נסיעה בשירותי תחבורה ציבורית אחרים.

נוכח האמור, מוצע להסמיך את השר להסדיר בתקנות את עקרונות ההנפקה של כרטיסים חכמים ואת השימוש בהם, לרבות המערכות הנלוות לכך. בין השאר מוצע להסמיך את השר להתקין תקנות בעניין המאפיינים הטכניים של הכרטיס החכם, אופן הנפקתו, התנאים להנפקתו, הגורמים שיוסמכו לבצע זאת והנתונים שיימסרו להם לצורך זה, לרבות נתונים המהווים מידע מוזהה כהגדרתו המוצעת, שהוא מידע על אדם הכולל פרטים מזהים לגביו; ביטולו

ולצרכיו. כרטיס חכם המכיל הסדרי נסיעה אישיים כגון הסדרי הנחה על פי זכאות אישית (נוער, אזרחים ותיקים וכדומה) או הסדר נסיעה אישי לתקופה (כגון "חופשי חודשי"), יהיה כרטיס אישי והוא עשוי להיות אישי גם על פי בקשת המחזיק בו לצורך רכישה יכולת שיחזור יתרת זכויות הנסיעה בכרטיס במקרה של אובדן, גניבה וכיו"ב. במצבים אחרים, הכרטיס החכם אינו חייב להיות אישי.

שינויים אשר חלו בשנים האחרונות בענף התחבורה הציבורית של מערכות להסעת המונים ופיתוחה של הרכבת הארצית והרכבת המקומית, מגבירים את הצורך בשילוב של אמצעי הכרטוס קיימים לכל אחד מאמצעי ההסעה כאמור לכדי מערך אחד לכלל מפעילי התחבורה הציבורית, כדי להקל על הקישור בין המפעילים השונים ועל נוחות הנסיעה ליעד מסוים שבה שלובים כמה מפעילי תחבורה ציבורית. לצורך הקמתו ותפעולו של

¹⁵ ס"ח התשנ"ו, עמ' 192.

(4) ניתוח הנתונים והפקת דוחות על פי דרישת המנהל או משרד האוצר ואיסוף מידע, למעט מידע מזוהה, הנדרש לשם כך;

(ח) פיקוח על פעילותם של מרכזי השירות;

(ט) הסדרת קשרי העבודה בין משתתפים בסליקה ומרכזי השירות;

(י) קביעת סוגי המידע שאותו יחויבו מפעילים של מסילת ברזל ומנפיקים אחרים של כרטיסים חכמים להעביר למרכזי השירות וסוגי המידע שישמרו במרכזי השירות, וכן הסדרת מורשי הגישה אליו, אבטחתו, תקופות שמירתו, מחיקתו ומסירתו;

(יא) השירות שייתנו מנפיקים של כרטיסים חכמים לציבור המשתמשים בהם, ובכלל זה חיובם של מפעילים של מסילת ברזל לאפשר תשלום דמי נסיעה באמצעות כרטיסים חכמים;

(יב) חיובם של משתתפים בסליקה להשתתף בהסדרים לעניין סליקה שנקבעו לפי פסקה (6), וכן סוגי המידע שישמרו אצל המשתתפים כאמור והסדרת אופן השימוש במידע והטיפול בו, לרבות מורשי הגישה אליו, אבטחתו, תקופות שמירתו, מחיקתו ומסירתו;

(יג) הסמכת המנהל, בהסכמת המפקח על התעבורה, ליתן הוראות למפעיל של מסילת ברזל או למנפיקים אחרים של כרטיסים חכמים ולמרכזי השירות, בעניינים המנויים בפסקאות משנה (ו), (ט) או (י);

ד ב ר י ה ס ב ר

סליקה, והשמירה והטיפול במידע שיתקבל אצלם – הכל לפי הוראות שיתן המנהל בהסכמת המפקח על התעבורה; סוגי המידע שיחויבו מפעילים של מסילת ברזל ומנפיקים אחרים של כרטיסים חכמים למסור למרכזי השירות וסוגי המידע שישמרו במרכזי השירות; הסדרים הנדרשים לשם הגנה על מידע שנאסף לפי פסקה (5) המוצעת מפני גילוי, העברה, מסירה או שימוש שלא כדיון.

נוסף על כך מוצע לקבוע כי תקנות לפי סעיף 57(א)5) בנוסחו המוצע, לעניין מידע מזוהה, יותקנו בהתייעצות עם שר המשפטים והוראות המנהל לפי הסעיף האמור לעניין מידע מזוהה ייקבעו בהתייעצות עם רשם מאגרי מידע במשרד המשפטים, והכל בשים לב להגנה הנדרשת על פרטיות המידע המזוהה ובאופן שלא ייאסף, יישמר או יימסר מידע מזוהה אלא ככל שהדבר נדרש לצורך הכרטוס החכם ובמידה הנדרשת לשם כך.

הואיל וכרטיס חכם דומה לכרטיס תשלום כהגדרתו בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986, אך ההסדרים הקבועים לגבי כרטיס תשלום לא מתאימים לכרטיס חכם במסילת ברזל, מוצע לקבוע מפורשות כי החוק האמור לא יחול לעניין כרטיס חכם.

יצוין כי תיקון מקביל לעניין כרטוס חכם בקווי שירות לאוטובוסים מוצע בהצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 100) (רישיון מפעיל וכרטיס חכם), התשע"א-2010

או התליתו של כרטיס חכם; הסדרים לגבי אחריות, ככל שתחול, לעניין שימוש לרעה בכרטיס חכם או אובדנו; הסמכת המנהל בהסכמת המפקח על התעבורה לקבוע סוגים של הסדרי נסיעה שניתן לרכוש ולטעון על גבי כרטיס חכם, לרבות הסדרי נסיעה משותפים עם שירותי תחבורה ציבורית אחרים (להלן – הסדרי נסיעה), וכן לקבוע כי הסדרי נסיעה מסוימים מותנים במסירת מידע מזוהה, ככל הנדרש ובמידה הנדרשת להבטחת השימוש באותם הסדרי נסיעה רק על ידי הזכאים לכך; הסדרים לעניין סילוק וקיוויו של תביעות הדדיות בין מפעילים של מסילת ברזל, המדינה ומנפיקים אחרים של כרטיסים חכמים, לרבות לעניין הפדיון ששולם תמורת נסיעות או זכויות נסיעה אצל מפעילים של מסילת ברזל (להלן – סליקה); הקמת מרכזים בידי המדינה או מי מטעמה לשם ביצוע פעולות סליקה, הנפקת כרטיסים חכמים ואיסוף מידע הנדרש לשם כך (להלן – מרכזי שירות); קביעת סוגי המידע שאותו יחויבו מפעילים של מסילת ברזל ומנפיקים אחרים של כרטיסים חכמים להעביר למרכזי השירות וסוגי המידע שישמרו על ידי המרכז וכן הסדרת השימוש במידע והטיפול בו; השירות שייתנו מנפיקי כרטיסים חכמים לציבור המשתמשים בכרטיסים חכמים, ובכלל זה חיובם של מפעילים של מסילת ברזל לאפשר תשלום דמי נסיעה באמצעות כרטיסים חכמים; חיובם של מפעילי מסילת ברזל, המדינה וכל מי שמנפיק כרטיסים חכמים להשתתף בהסדרי

(יד) הסדרים הנדרשים לשם הגנה על מידע שנאסף לפי פסקה זו, מפני גילוי, העברה, מסירה או שימוש שלא כדין¹⁴;

(3) בסעיף קטן (ב), אחרי "4(א)" יבוא "וכן תקנות לעניין קביעת אגרות לפי סעיף קטן (א)(13)".

(4) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"ג) קבע השר תקנות לפי סעיף קטן (א)(5), לא יחולו הוראות חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו, 1996¹⁴ לעניין כרטיס חכם.

(ד) תקנות לפי סעיף קטן (א)(5) לעניין מידע מוזהה ייקבעו בהתייעצות עם שר המשפטים, והוראות המנהל לפי סעיף קטן זה לעניין מידע מוזהה ייקבעו בהתייעצות עם רשם מאגרי מידע במשרד המשפטים, והכל בשים לב להגנה הנדרשת על פרטיותו של מי שאליו מתייחס המידע המוזהה, ובאופן שלא ייאסף, יישמר או יימסר מידע מוזהה אלא ככל הנדרש לצורך כרטוס חכם ובמידה הנדרשת לשם כך"

הוספת סעיף 58

36. אחרי סעיף 57 לפקודה יבוא:

"שמירת דינים 58. אין בהוראות פקודה זו כדי לגרוע מהוראות כל דין, ובכלל זה מהסמכויות הנתונות למפקח הארצי על התעבורה, לרשות תימרון מרכזית ולרשות תימרון מקומית לעניין מסילת ברזל מקומית, לפי הוראות פקודת התעבורה."

תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים

37. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000¹⁵, בתוספת הראשונה, בפרט 14, בסופו יבוא:

"(ד) החלטה של רשות לעניין מסילת ברזל מקומית, לפי פרק ד' לפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972."

תיקון פקודת הסמים המסוכנים

38. בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973¹⁶, בסעיף 37א, אחרי "בנוסף לסמכותו לפי סעיף 43 לפקודת התעבורה [נוסח חדש]" יבוא "ולסמכותו לפי סעיף 43 האמור כפי שהוחל בסעיף 46 לפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972 (בסעיף זה – פקודת מסילות הברזל)" ובכל מקום, אחרי "רישיון נהיגה" יבוא "רישיון לנהיגת רכבת מקומית שניתן לפי סימן ח' בפרק ד' לפקודת מסילות הברזל".

ד ב ר י ה ס ב ר

ההחלטות בענייני תעבורה שעליהן ניתן להגיש עתירה מינהלית לפי הוראות החוק האמור, גם החלטות של רשות מינהלית לפי פרק ד' לפקודה, היינו, החלטות המנהל לפי פרק זה.

סעיף 38 מוצע לתקן את סעיף 37 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, שעניינו סמכות בית המשפט לפסול מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה, אדם שהורשע בעבירה לפי הפקודה האמורה או שביית המשפט קבע כי הוא עבר עבירה כאמור ולא הרשיעו, ולהחילו גם לעניין רישיון לנהיגת רכבת מקומית.

(הצעות חוק הממשלה – 541, התשע"א, עמ' 206), אשר אושרה בקריאה ראשונה בכנסת.

סעיף 36 מוצע לקבוע סעיף שמירת דינים ולהבהיר בו כי סמכויותיו של המנהל לפי הפקודה אינן באות לגרוע מסמכויותיהם של המפקח על התעבורה, רשות תימרון מרכזית ורשות תימרון מקומית מכוח פקודת התעבורה (למשל הסמכויות הקבועות בתקנות 16 עד 18 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961).

סעיף 37 מוצע לתקן את התוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים ולכלול במסגרת

¹⁴ ס"ח התשמ"ו, עמ' 187.

¹⁵ ס"ח התש"ס, עמ' 190.

¹⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526; ס"ח התשס"ט, עמ' 65.

39. תיקון חוק שמירת הניקיון
בחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984¹⁷, בסעיף 6, אחרי "ברכב ציבורי" יבוא "ברכבת", במקום "בעל הרכב או נהגו" יבוא "לעניין רכב – בעל הרכב או נהגו, ולעניין רכבת – בעל הרכבת; לעניין זה, "רכבת" – כהגדרתה בפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972".

40. תיקון פקודת התעבורה

40. בפקודת התעבורה –

(1) אחרי סעיף 40א יבוא:

40ב. "פסילת רישיון נהיגה בשל פסילת רישיון לנהיגת רכבת מקומית
נפסל אדם בידי בית משפט לפי הוראות פרק זה כפי שהוחלו בסימן ד' בפרק ד' לפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972 (בפרק זה – פקודת מסילות הברזל), מלקבל או מלהחזיק ברישיון לנהיגת רכבת מקומית, לצמיתות, לתקופה מסוימת או עד למילוי תנאים שנקבעו בהחלטה או נפסל אדם פסילה על תנאי בידי בית משפט כאמור, רשאי בית המשפט לפסול את אותו אדם גם מלקבל או מלהחזיק ברישיון נהיגה, לצמיתות, לתקופה מסוימת או עד למילוי תנאים שיקבע בהחלטה, או לפסול אותו פסילה על-תנאי כאמור";

(2) בסעיף 47, אחרי סעיף קטן (ו) יבוא:

"(11) נפסל אדם בידי קצין משטרה לפי הוראות סעיף קטן (ב) כפי שהוחלו בסימן ד' בפרק ד' לפקודת מסילות הברזל, מלהחזיק ברישיון לנהיגת רכבת מקומית, לתקופה, בשל עבירה שעבר כמפורט להלן הנוגעת לרכבת מקומית כהגדרתה בסעיף 46 לפקודה האמורה, רשאי קצין משטרה לפסול את אותו אדם גם מלהחזיק ברישיון נהיגה, במהלך תקופת תוקפה של הפסילה מהחזקה ברישיון לנהיגת רכבת מקומית, כולה או חלקה:

(1) עבירה לפי פרטים (1), (3), (6), (8) או (11) בתוספת הרביעית לפקודת

התעבורה, כפי שהוחלו בסימן ד' בפרק ד' לפקודת מסילות הברזל;

(2) עבירה שגרמה לתאונת דרכים שבה נהרג אדם או נחבל";

ד ב ר י ה ס ב ר

(2) מתן סמכות לקצין משטרה לפסול את מי שנפסל מלהחזיק ברישיון לנהיגת רכבת מקומית לפי הוראות סעיף 47(ב) לפקודת התעבורה כפי שהוחלו בסימן ד' בפרק ד' לפקודת מסילות הברזל, בשל עבירה מהעבירות המפורטות בסעיף המוצע הנוגעות לרכבת מקומית, גם מלהחזיק ברישיון לנהיגה ברכב, במהלך תקופת תוקפה של פסילת הרישיון לנהיגת רכבת מקומית, כולה או חלקה. סייג זה שלפיו תחול הפסילה ההדדית רק כשמדובר בעבירות מסוימות נדרש נוכח העובדה שלא כל עבירה המצדיקה פסילת רישיון לנהיגת רכבת מקומית מצדיקה גם פסילת רישיון נהיגה ברכב, הואיל וישנם הבדלים בין רכב לרכבת מקומית המהווה כלי תחבורה גדול המסיע מספר רב של אנשים;

סעיף 39 מוצע לתקן את סעיף 6 לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984, שעניינו חובת שילוט ברכב בדבר איסור השלכת פסולת מהרכב, ולהחילו גם לעניין רכבת כהגדרתה בפקודה.

סעיף 40 נוכח הנקודות המשיקות בין הפקודה לבין פקודת התעבורה, מוצע לתקן את פקודת התעבורה בעניינים אלה:

(1) מתן סמכות לבית משפט לפסול את מי שנפסל מלהחזיק ברישיון לנהיגת רכבת מקומית, בהתאם להוראות פקודת התעבורה כפי שהוחלו לעניין מסילת ברזל מקומית בסימן ד' בפרק ד' לפקודת מסילות הברזל, גם מלהחזיק ברישיון לנהיגה ברכב;

¹⁷ ס"ח התשמ"ד, עמ' 142; התש"ע, עמ' 425.

(3) אחרי סעיף 51 יבוא:

51. (א) נפסל אדם בידי המנהל שמונה לעניין מסילת ברזל מקומית לפי סעיף 2 לפקודת מסילות הברזל, מלהחזיק ברישיון לנהיגת רכבת מקומית, לפי הוראות סימן ח' בפרק ד' לפקודת מסילות הברזל, מלהחזיק ברישיון לנהיגת רכבת מקומית או שהמנהל החליט להתלות את רישיונו כאמור, רשאית רשות הרישוי לפסול את אותו אדם מלהחזיק ברישיון לנהיגת אוטובוס לצמיתות, לתקופה מסוימת או עד שיתמלאו תנאים שקבע בהחלטה, בהתאם להחלטת המנהל כאמור, אלא אם כן התקיימו נסיבות שאינן מצדיקות פסילה כאמור; לעניין זה, "אוטובוס" – למעט אוטובוס זעיר פרטי כמשמעותו לפי הפקודה;

(4) אחרי סעיף 61 יבוא:

61. (א) משטרת ישראל תמסור למנהל הודעה לגבי בעל רישיון נהיגה שהוא גם בעל רישיון לנהיגת רכבת מקומית בהתאם להודעה שנמסרה מאת המנהל לפי סעיף 46כז לפקודת מסילות הברזל, אשר קצין משטרה החליט, לפי הוראות פקודה זו, לפסול אותו מלהחזיק ברישיון נהיגה, ועל תקופת תוקפה של ההחלטה כאמור, וכן הודעה על החלטה כאמור שבוטלה או שונתה בידי בית המשפט.

(ב) רשות הרישוי תמסור למנהל הודעה לגבי בעל רישיון נהיגה שהוא גם בעל רישיון לנהיגת רכבת מקומית כאמור בסעיף קטן (א), אשר החליטה לפי הוראות פקודה זו לפסול אותו מלהחזיק ברישיון נהיגה, לצמיתות, לתקופה מסוימת או עד למילוי תנאים שנקבעו בהחלטה, ועל תקופת תוקפה של ההחלטה כאמור, וכן על החלטה כאמור שבוטלה או שונתה בידי בית המשפט.

(ג) בסעיף זה, "המנהל" – מי שמונה כמנהל לעניין מסילת ברזל מקומית, לפי סעיף 2 לפקודת מסילות הברזל;

ד ב ר י ה ס ב ר

בתקנות התעבורה, התשכ"א-1961, שהוא אוטובוס זעיר שאינו רכב ציבורי;

(4) כדי שיהיה ניתן ליישם את סמכות הפסילה ההדדית בין קצין משטרה לבין המנהל, מוצע לקבוע הוראה ולפיה משטרת ישראל תמסור למנהל הודעה לגבי בעל רישיון נהיגה שלגביו מסר המנהל הודעה למשטרה כי הוא בעל רישיון לנהיגת רכבת מקומית, אשר הוחלט לפסול את רישיונו, להתלותו או שלא לחדשו וכן הודעה על החלטה כאמור שבוטלה או שונתה בידי בית המשפט;

(3) עוד מוצע לקבוע כי במקרה שבו נפסל אדם בידי המנהל מלהחזיק ברישיון לנהיגת רכבת מקומית או הותלה רישיונו, תהא רשות הרישוי מוסמכת לפסול את אותו אדם מלהחזיק ברישיון לנהיגת אוטובוס או להתלות את רישיונו, אלא אם כן התקיימו נסיבות שאינן מצדיקות פסילה או התליה כאמור. נוכח העובדה שגם רכבת מקומית וגם אוטובוס מהווים אמצעי תחבורה ציבורי להסעת מספר רב של נוסעים, הרי שפסילה של רישיון לנהיגת רכבת מקומית עשויה להעיד גם על אופן נהיגתו של בעל הרישיון באמצעי התחבורה הציבורי האחר – אוטובוס. עם זאת מוצע למעט לעניין סעיף זה אוטובוס זעיר פרטי, כמשמעותו

- (5) בסעיף 61(א)(3), במקום "לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון" יבוא "לפי שיעור עליית המדד שפורסם בחודש נובמבר שקדם ליום העדכון";
- (6) בסעיף 77א(א), בהגדרה "שירותי תחבורה ציבורית", בפסקה (2), בסופה יבוא "כהגדרתה בפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972".
41. בחוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 98), התשע"א-2010¹⁸, בסעיף 2, בסעיף 55א לפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972, המובא בו –
- (1) בכותרת השוליים, המילים "וברכבת מקומית" – יימחקו;
- (2) במקום הקטע החל במילים "מפעיל מסילת ברזל בתחום רצועות" עד המילים "לפי סעיף 46א" יבוא "מפעיל של מסילת ברזל ארצית ועל בעל היתר להפעלת מסילת ברזל מקומית שניתן לפי סימן ה' בפרק ד'1".
42. מי שביהן ערב תחילתו של חוק זה כמנהל לפי פסקה (2) להגדרה "המנהל" שבסעיף 1 לפקודה כנוסחה במועד האמור, יראו אותו כאילו מונה למנהל לעניין מסילת ברזל מקומית לפי סעיף 2 לפקודה כנוסחו בסעיף 3 לחוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

- (5) כמו כן מוצע כי רשות הרישוי תמסור הודעה למנהל לגבי בעל רישיון נהיגה שהוא גם בעל רישיון לנהיגת רכבת מקומית שקצין משטרה החליט לפסול אותו מלהחזיק ברישיון נהיגה וכן על החלטה כאמור שבוטלה או שונתה בידי בית המשפט;
- (6) מוצע לתקן את סעיף 77א(א) לפקודת התעבורה ולהפנות להגדרה "רכבת" שבפקודת מסילות הברזל.
- סעיף 41 סעיף 55א שעניינו חובת מסירת מידע על שירות הסעה ברכבת וברכבת מקומית, שהוסף לפקודה
- בחק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 98), התשע"א-2010 (ס"ח התשע"א, עמ' 98) (להלן – תיקון מס' 98) מחיל, בתנאים ובשינויים שקבע השר באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, את הוראות סעיפים 71 עד 77 לפקודת התעבורה העוסקים בהקמת מרכז מידע ארצי לתחבורה ציבורית, גם על רכבת כחלק ממערך מתן שירותי תחבורה ציבורית. תחילתו של תיקון מס' 98 ב-1 בינואר 2012. מוצע לתקן את הסעיף האמור ולבצע בו את ההתאמות הנדרשות לאור השינויים המוצעים בפרק ד'1 לפקודה.

¹⁸ ס"ח התשע"א, עמ' 95.